

Zaključek akcije v Posočju

Hvala vam vsem

To so besede, ki se jih da potegniti iz vseh izrečenih na slovesnosti 20. januarja v galeriji škofjeloškega gradu. Tu je bila namreč slovesna podelitev priznanj vsem, ki so delali pri obnovi Posočja. Na prireditvi so prišli tisti, ki so pomagali pri gradnji kot tisti, ki so bili pomoči deležni.

Predsednik rep. štaba za civilno zaščito, član IS SRS in sekretar za notranje zadeve SRS Marjan Oražem je s svojim govorom dal priznanje kolektivu v imenu teh organov

njenih kooperantov. Vsi, ki so tam delali s kooperanti pravijo, da zaslužijo vso pohvalo, saj so brez izjeme delali tako kot je bilo želeto in so torej za ta velik uspeh Jelovice primaknili precejšen delež. V glasilu objavljamo spisek vseh, ki so ta priznanja dobili, kar je nedvomno tudi prav, saj jih lahko spoznajo vsi.

PLAKETE:

ETP Kranj, IMP Koper, Salonit Anhovo, Slikoplesk-termoplast Ljubljana, KIP Ljubljana, Slovenija ceste Ljubljana, KOGP Kranj, Avtokovinar Škofja Loka, Poklicna lesna šola Škofja Loka, ZLIT Tržič, Republiški štab za odpravo posledic potresa na Tolminskem, Občinski štab za odpravo posledic potresa Tolmin, gimnazija Škofja Loka, ZSMS Škofja Loka, Avtoprevoz Tolmin.

PRIZNANJA:

ELMONT Bled, Elektromontaža Ljubljana, KOP Kranj, POLIKS Ziri, Avtokleparstvo Rakovec Franc Ljubljana, Tehnična šola za lesarstvo

Ljubljana, Pedagoška akademija Ljubljana, Poklicna gradbena šola »Ivana Kavčiča« Ljubljana, Garnizon Škofja Loka, GG Kranj, GG Bled, Rudnik živega srebra Idrija, Pionir Novo mesto, Tehnika Ljubljana, Tehnik Škofja Loka, Garnizon Tolmin, komanda garnizona Kranj, LIP Bled, SOZD GLG Bled.

Ta večer pa se je slovesnosti udeležila tudi delegacija skupščine občine Tolmin. Njena podpredsednica je po sklepu tamkajšnje skupščine podelila plaketo občine Tolmin Jelovici za njeno enkratno pomoč pri obnovi. Kar dve podobni priznanji torej v istem mesecu od škofjeloške in tolminske skupščine. Priznanja in zlate značke pa je dobilo tudi več delavcev, ki so delali v Posočju in tudi tistih, ki so se posebej izkazali v Jelovici sami. Ta gesta Tolmincev je bila manj pričakovana, zato pa toliko večje preseženje. Prav ti, ki so do-

SO — Tolmin
Jelovica je prejela plaketo SO Tolmin

bili ta individualna priznanja naj bodo v kolektivu vzor, saj so to tudi zaslužili. Seveda pa to ne pomeni, da ostali niste delali kot je treba. Zato

je pa tudi bila vsem skupaj podeljena občinska plaketa.

Poklicna lesna šola Škofja Loka, Kokelj Tine, Breznik Ivan, Triler Anton, Rozman Milan, Križaj Milan, Plešec Miha, Kokelj Rudi, Belčič Rafael, Sifrer Miro, Andoljšek Franc, Remic Franc, Dolenc Stanka, Bergant Vinko, Mrak Franc, Avguštin Franc, Peternej Tomaž.

Vse hiše, ki jih je gradila Jelovica so torej vseljene. Od del je ostalo le še dokončanje fasad, kar pa se bo naredilo spomlad. Vseeno pa kaže še enkrat poudariti vse dobre stvari, ki jih je ta akcija za Posočje pokazala v Jelovici. Ena sama TOZD je usposobljena za podobna dela, pa vendar je Posočje gradilo celotno podjetje. Sodelovanje med temeljnimi organizacijami je bilo kar se da dobro in

Udeleženci slovesnega zaključka del v Posočju na škofjeloškem gradu

(Nadaljevanje na 2. strani)

Koristen obisk

26. januarja je Jelovico obiskal predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher. Ta dan je namreč bil na celodnevem obisku v škofjeloški občini, med katerim se je na občini pogovarjal s širšim političnim aktivom, obiskal zatem vodstvo Rudnika urana Žirovski vrh v ustanavljanju, obiskal Loške tovarne hladilnikov in krajevno skupnost Godešič. Med njegovim obiskom v Jelovici so ga spremljali števil-

ni predstavniki družbeno-političnega življenja škofjeloške občine s predsednikom Polajnarjem na čelu.

Gosti so si najprej ogledali delovne prostore na obratu Stari dvor, zatem pa je stekel v menzi pogovor. Najprej so ga predstavniki podjetja seznanili z delovno organizacijo, to je storil glavni direktor, zatem pa še o samoupravljanju predsednik delavskega sveta Rihtaršič in pa o delu

in prisotnosti sindikata predsednik konference Stražar.

Ker sem ves dan sledil njegovemu obisku potem lahko že sedaj rečem, da se je predsednik Kraigher namenoma najbolj zanimal prav za delo sindikata, saj so ga med obiskom drugje seznanjali z drugimi zato je v Jelovici izbral in se osredotočil na vprašanje delitve dohodka. Ko so mu namreč predstavniki Jelovice obrazložili sedanji način delitve dohodka, je menil, da bi ga le kazalo počasi spremeniti, ker se je v tem času pojavilo pri nas že dosti bolj-ših sistemov. Se zlasti je menil, da bi bilo treba izdelati drugačen sistem nagrajevanja.

Posebej pa se je zanimal tudi za organiziranost v podjetju, kjer je menil, da bi le kazalo organizirati TOZD v vseh dislociranih obratih. O tem namreč zakon o združenem delu in že prej nova ustava dovolj jasno govorita. Ni se treba bati, da bi se ti TOZD preveč osamosvojili, pa tudi strah pred tovrstno organiziranostjo je neutemeljen. Samoupravni sporazum o združevanju v OZD, ki ga podpišejo ob ustanovitvi temeljne organizacije je namreč dobro zagotovilo, da ne more priti do nobene skrajnosti.

Vendar pa bi storili krivico, če bi rekli, da je pred-

Predsednik predsedstva med nagovorom s političnim aktivom podjetja

sednik predsedstva Sergej Kraigher našel le slabe strani. To sta bili le dve stvari, na kateri je opozoril in brez dvoma bodo njegove pripombe koristili pri prilaganju Jelovice zakonu o združenem delu. Drugače pa je tov. Kraigher poudaril pomen Jelovice v zadnjem času, ko se je resnično uveljavila na svojem področju dela. To povedo zgornji rezultati. Ti so namreč v prodaji, produktivnosti, v dobrem vključevanju v izboljšanje naše plačilne bilance, ko je Jelovica bistveno povečala izvoz in v vrsti drugih dejavnikov. V lanskem letu pa je Jelovica vzbudila po-

zornost pri ljudeh s svojim delom v Posočju, še zlasti zato, ker je bila po eni strani proizvajalec po drugi strani pa povezovalac vseh vrst kooperantov, torej neke vrste organizator proizvodnje. Da se je program obnove Posočja uspešno zaključil je nedvomno precejšnja zasluga tudi Jelovice. Še zlasti pa dobra delovna in družbena zavest delavcev. Zato, je končal predsednik Kraigher je umestna odločitev loške občine, da je Jelovici podelila veliko občinsko plaketo, saj je kolektiv to vsekakor zaslužil.

J. Č.

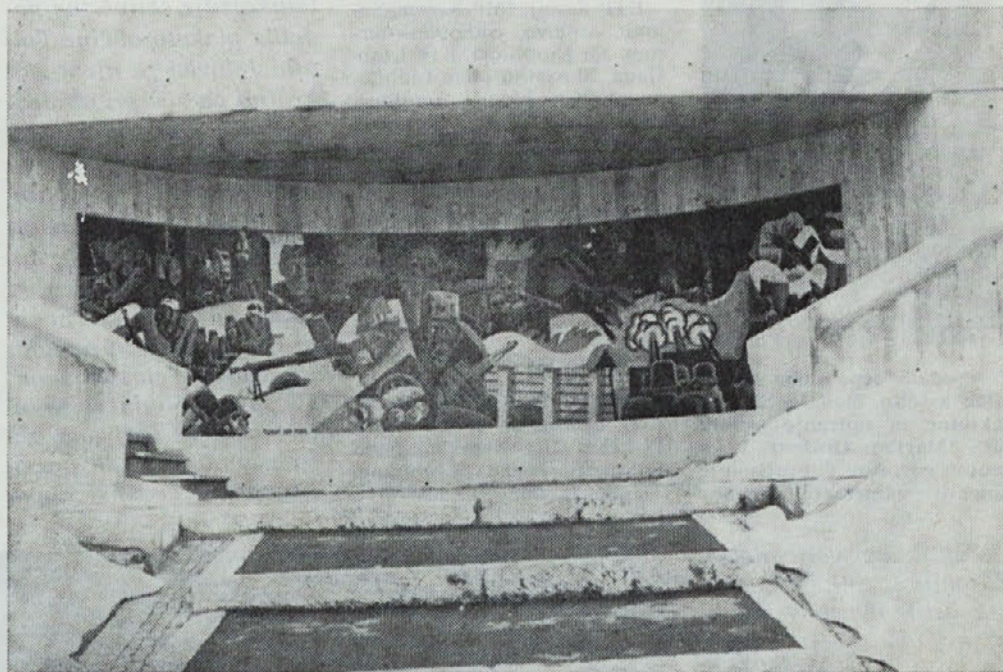
Predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher si ogleduje obrate na Starem dvoru

Hvala vam vsem

(Nadaljevanje s 1. strani)

to je najboljša potrdilo, da taka organiziranost v ničemer ne zavira razvoja in delovanja podjetja. Akcija v Posočju ni Jelovici prinesla finančnega uspeha, oziroma drugače rečeno, na teh delih se ni ustvarjal presežek dohodka, pa vendar je korist precej večja, kot bi jo lahko prinesel zgolj denar dobljen po čisto ekonomski računici. Vsekakor je podjetje doseglo

velik ugled v vsej domovini, potrdilo je sposobnost zadovoljivo opraviti vsako sprejeto delo. To bo vsekakor imelo svoj vpliv na posle v prihodnje saj se kupci izdelkov Jelovice zagotovo ne bodo več izogibali. Izkušnje, ki pa jih je podjetje dobilo, pa bodo nedvomno koristile pri kreiranju poslovne politike v prihodnje. To bo precej lažja naloga, saj se ve s kakšnim potencialom se razpolaga.

»Dražgoška bitka« — Ive Šubic

Veliko priznanje

V spomin na slavno bitko Cankarjevega bataljona leta 1942 v Dražgošah, že par let praznuje škofjeloška občina svoj občinski praznik. Ob vrsti prireditev, ki so tako športnega, kulturnega in gospodarskega značaja in seveda tistih, ki so namenjene obujanju spomina na Dražgoško bitko je vsekakor vsako leto v ospredju tudi tradicionalna podelitev občinskih plaket posameznikom in delovnim organizacijam.

VELIKA PLAKETA JELOVICI

Marsikdo bi menil, da je na Jelovico letos prišla »vrsta« za podelitev občinske plakete, pa temu ni tako. Res je treba povedati, da Jelovica predstavlja kar 10 odstotkov celotnega gospodarstva občine, pa vendar, se je treba za tako plaketo vseeno potruditi. In kolektiv Jelovice se je to leto zagotovo.

Če bi hoteli oceniti vse, kar je vplivalo na podelitev ob-

činske plakete Jelovici, potem bi storili krivico, če bi rekli, da je nanjo vplivalo samo lansko leto, ko se je kolektiv resnično do skrajne meje posvetil obnovi Posočja. Solidno delo in poslovanje ter nenazadnje tudi uspehi so se vrstili že več let nazaj. Jelovica je bila ena redkih podjetij občine, ki je v dve leti trajajoči gospodarski krizi (lahko bi ji rekli svetovna gospodarska kriza) poslovala sicer precej slabše kot prej,

(Nadaljevanje na 3. strani)

Predsednik DS Rafko Rihtaršič sprejema veliko plaketo SO Škofja Loka

vendar še vedno zelo dobro in lahko se trdi, da je bila med najboljše pripravljenimi na take težave. Vrsta dobrih ukrepov je bilo sprejetih še pred nastopom krize, tako da je Jelovica posledice čutila v precej milejši obliki. Za to imajo zaslugo prav vsi, od vodstva do slehernega delavca. To je prav gotovo ena od prednosti, ki je morala prevladati pri odločanju o podelitvi plakete — ta namreč, da je to tovarna, ki posluje tako kot delovni ljudje od nje tudi pričakujemo.

Zato sem lanskoletno akcijo ob obnovi Posočja pomaknil šele v drugi plan, saj je brez dvoma prav dobra poslovna politika in dobra zavest imela precejšen delež tudi pri takimenovani akciji Posočje. Sklepi delavskih sve-

tov so bil sprejeti po »hitrem postopku«, saj je zavest dovolj visoka, da ni bilo potrebno posebnih razglabljanj o tem ali se dela lotiti ali ne. Družba je pozitiven odgovor pričakovala in ga tudi dobila.

Tedaj pa je nastopila tretja dimenzija in tretja točka, ki je prispevala k podelitvi občinske plakete Jelovici. To je delo vseh zaposlenih. To se tokrat ni merilo z urami in normami, merilo se je z nadurami in preseženimi normami. Že to dovolj zgovorno pove, kako zavzeto se je delalo tako v tovarni kot na sami montaži in tiste dni biti član kolektiva Jelovice je moralo biti naravnost lepo. Res je bilo treba veliko delati, vendar je po mojem mišljenju lep občutek ko veš, da delaš pozno v noč ali po dežju zato,

da pomagaš nekomu, ki mu je naravna ujma prekrizala vse njegove življenjske cilje in načrte. Zato tudi ni bilo nikogar, ki bi se pritoževal, zato so bili tudi doseženi enkratni uspehi, ki bodo nedvomno šli v zgodovino človeške solidarnosti in so z velikimi črkami zapisali tudi ime Jelovice.

Če smo včasih trdili, da Jelovico poznajo samo po solidnem delu je treba dodati, da je odslej poznana tudi po še vrsti drugih vrtil. Zato je bila odločitev skupščine delegatov občine Škofja Loka o podelitvi velike plakete Jelovici verjetno lahka. Nedvomno pa je prišla v prave roke. Pozabiti namreč ne smemo še nečesa. Ob hitrem gospodarskem razvoju, se je istočasno v Jelovici razvijalo tudi delavsko samoupravljanje, in tudi lansko leto, ki je bilo nekako v znamenju razprav in kasneje tudi sprejetja zakona o združenem delu je potrdilo pravilno naravnost odnosov v Jelovici. Tudi družbeno politične organizacije so potrdile svojo pravilno pot in so ostale vspodbujalec vsega naprednega.

Morda bo letošnje leto zato toliko težje, saj je treba reči, da je bila dosežena dokaj visoka stopnja razvitosti (v vseh pomernih besede) kar seveda po drugi strani zahteva še toliko večjo zavzetost tudi v letu 1977, da se ne bi storilo korak nazaj. Pa tudi občinska velika plaketa je velika obveza.

J. Č.

vsem delegatom DS TOZD in DS DO, kakor tudi družbenopolitičnim organizacijam in strokovnim delavcem.

8. novembra 1976 so se sestali vsi DS TOZD in SDS skupne službe, ki so temeljito obravnavali osnutek predloga bodoče samoupravne organiziranosti in ga v celoti podprli. Delavski svet delovne organizacije ga je za tem dal v 15-dnevno javno obravnavo vsem delavcem kolektiva. Za boljše razumevanje je bil vsem delavcem posredovan kratek izvešček iz osnutka predloga bodoče samoupravne organiziranosti TOZD, iz katerega so bile razvidne vse predlagane spremembe in nakazane nove kvalitete bodoče samoupravne organiziranosti. Pripombe na bodočo organiziranost so prišle samo iz DE Predvdvor.

Na naslednji skupni seji predsedstva konference delegatov OOS in sekretariata OO ZK je bila ocenjena uspešnost javne razprave, obenem pa sklenjeno, da se pripombe DE Predvdvor morajo ponovno obravnavati v sindikalni organizaciji DE Predvdvor, kar je bilo tudi storjeno. Ob ponovni razpravi o izhodiščih bodoče samoupravne organiziranosti se je poenotilo mnenje in uskladilo pripombe s predlogom.

Zbori delavcev v delovnih enotah v decembru so z veliko večino (skoraj 90 %) ugotovili izpolnjevanje zakonsko določenih pogojev za organiziranje TOZD v posameznih delovnih zaokroženih celotah in potrdili predlagana izhodišča bodoče samoupravne organiziranosti. Odklonilno stališče do predlagane bodoče samoupravne organiziranosti so zavzeli samo delavci DE vhodnih in garažnih vrat in delavci strokovnih služb TOZD stavbno pohoštvo. Verjetno je prav tu potrebno iskati vzroke za neuspeli referendum v TOZD stavbno pohoštvo, saj bi prav strokovne službe te temeljne organizacijske morale biti nosilke pravilne informiranosti in tolmačenja bodoče samoupravne organiziranosti v svoji TOZD.

Na ponovnem sestanku odgovornih strokovnih delavcev skupaj z odgovornimi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter predstavnikom Zavoda za produktivnost dela in obravnavali osnutek predloga bodoče samoupravne organiziranosti kakor tudi pripombe, dane s strani strokovnih delavcev. Septembra lani je bil enotno sprejet osnutek predloga o bodoči samoupravni organiziranosti TOZD in dan v obravnavo družbenopolitičnim in samoupravnim organom.

Razširjene konference delegatov OOS je skupno z OO ZK mesec in pol kasneje obravnavala predlog osnutka bodoče samoupravne organiziranosti (vseboval je tudi sprejete pripombe) in ga ocenila da je primeren za javno obravnavo v celotnem kolektivu. Po razširjeni konferenci delegatov OOS je bil dokončni predlog osnutka samoupravne organiziranosti z vse razvoja predlaganih TOZD posredovan v 150 izvodih

je obravnavala rezultate zborov delavcev, obenem pa tudi terminski plan postopka za bodočo samoupravno organiziranje TOZD in ga v celoti potrdila.

Delavski svet Jelovice je kasneje sprejel sklep, da se referendum izvede dne 24. januarja 1977. V času do oklica referenduma do izvedbe referenduma je bilo v javni razpravi tudi poročilo o delu sindikata v preteklem letu, v katerem je obširno obrazloženo, kako in na kakšen način se bomo samoupravno organizirali.

24. januarja 1977 so bili zatem referendum v posameznih organizacijskih delih, ki naj bi se organizirali v TOZD. Kot je znano, referendum ni uspel samo v TOZD stavbno pohoštvo.

OCENA REFERENDUMA

— Ugotavljamo, da je pristop k spremembam samoupravne organiziranosti TOZD in DO bil pravočasen in pravičen ter v skladu s spoznanji v širši družbeni skupnosti kakor tudi v naši DO.

— Postopek vodenja je bil tako formalno-pravno kot tudi politično, samoupravno in strokovno voden pravilno, kljub temu da so zlasti v drugi polovici lanskega leta bili vsi delavci (tako delavci v proizvodnji kot strokovni delavci) izredno zaposleni pri obnovi Posočja, Kozjanskega, izvozu v Italijo in na problemih domačega tržišča.

— Ugotavljamo, da je v samem postopku bila cela vrsta razprav na najrazličnejših nivojih, da je bilo danih tudi veliko pripomb, ki so bile skoraj vse upoštevane razen tistih, ki so imele značaj osebnih interesov. Pri tem pa naj dopolnimo, da so bile usklajene vse pismene pripombe, ki so bile predložene v času javne razprave, kar je imelo najbrž tudi za posledico skoraj 90 % sprejem predloga samoupravne organiziranosti na zborih delavcev v vseh TOZD in SDS skupne službe. To pa ne bi mogli reči za strokovne službe TOZD stavbno pohoštvo, za delavce, zaposlene na montaži, kjer je zaposlenih 76 delavcev in se je od 42 prisotnih samo 6 delavcev izreklo za predlog samoupravne organiziranosti ter za delovno enoto vhodnih in garažnih vrat, kjer je zaposlenih 34 delavcev in so se le 3 izrekli za predlog, kar 18 delavcev pa se je vzdržalo.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Ob referendumu

Neuspeh v TOZD stavbno pohoštvo. Vse družbenopolitične organizacije in samoupravni organi enotno in soglasno podprli predlagano samoupravno organiziranost in program nadaljnjih ukrepov na tem področju.

Ze kmalu po organiziranju TOZD smo v Jelovici opazili pozitivnosti v delovanju TOZD, obenem pa tudi ugotovili, da največja TOZD, ki je združena in povezana z ostalima dvema TOZD v DO Jelovica, ne more opravljati vseh svojih funkcij v smislu Ustave in Zakona o konstituiranju OZD in njihovem vpisu v sodni register, saj je zaradi svoje velikosti bila otežkočena delavčeva popolna kontrola, s tem pa tudi njegovo neposredno odločanje o vseh vprašanjih, ki se tičejo njegovih pravic in obveznosti, katere uresničuje v združenem delu.

Ker so se v letu 1975 vršile intenzivne priprave na programiranje razvoja celotne družbe in s tem tudi TOZD v Jelovici za srednjeročno obdobje 1976 do 1980, ter glede na to, da smo takrat ocenjevali, da temeljne organizacije v Jelovici ne bodo mogle ob obstoječi samoupravni organiziranosti, realizirati vseh nalog, ki izhajajo iz srednjeročnega razvoja lesne industrije, smo se odločili, da istočasno z izdelavo temeljev plana srednjeročnega razvoja TOZD v DO, preverimo tudi

samoupravno organiziranost. Predvsem naj bi se poiskale optimalne družbeno-ekonomske in samoupravne rešitve, s katerimi bi aktivirali vse sile v TOZD za doseg ciljev srednjeročnega razvoja.

Po večmesečnem pripravljalnem delu na ugotavljanju ekonomskih možnosti razvoja TOZD in posameznih delovnih enot v TOZD, ki ga je po našem naročilu opravil Zavod za produktivnost dela iz Ljubljane skupaj z vsemi strokovnimi delavci TOZD in SDS skupnih služb, je bil izdelan ekonomsko utemeljen osnutek predloga samoupravne organiziranosti TOZD, ki je že upošteval določila iz osnutka Zakona o združenem delu. To gradivo bodoče samoupravne organiziranosti je obravnaval širši politični aktiv lani junija, na katerem je bilo 48 družbenopolitičnih in strokovnih delavcev.

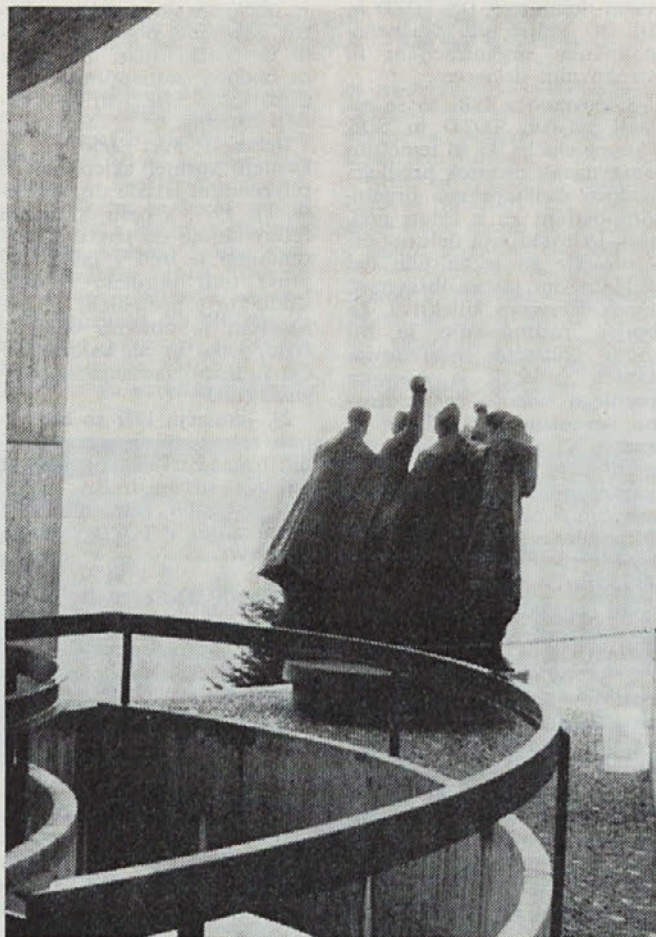
Predlagani osnutek predloga samoupravne organiziranosti so v celoti ocenili pozitivno, potrdili pravilnost pristopa k obravnavani problematiki, ter že zadolžili vse člane političnega aktiva in vse poročevalce za prve predvidene

zboje delavcev. Ob razpravi o osnutku Zakona o združenem delu naj se delavcem temeljito in na razumljiv način podajo ocene samoupravnih razmer in predlog smernic bodoče samoupravne organiziranosti TOZD.

Kasneje so se še večkrat sestali odgovorni strokovni delavci skupaj z odgovornimi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter predstavnikom Zavoda za produktivnost dela in obravnavali osnutek predloga bodoče samoupravne organiziranosti kakor tudi pripombe, dane s strani strokovnih delavcev. Septembra lani je bil enotno sprejet osnutek predloga o bodoči samoupravni organiziranosti TOZD in dan v obravnavo družbenopolitičnim in samoupravnim organom.

Razširjene konference delegatov OOS je skupno z OO ZK mesec in pol kasneje obravnavala predlog osnutka bodoče samoupravne organiziranosti (vseboval je tudi sprejete pripombe) in ga ocenila da je primeren za javno obravnavo v celotnem kolektivu. Po razširjeni konferenci delegatov OOS je bil dokončni predlog osnutka samoupravne organiziranosti z vse razvoja predlaganih TOZD posredovan v 150 izvodih

Dražgoški spomenik v varstvu Jelovice

Pred 35 leti se je v Dražgošah razvil spopad, v katerem so borci Cankarjevega bataljona prizadeli do takrat nepremagljivemu nemškemu okupatorju vrsto udarcev, tak ok vojaških kot tudi moralnih. V spomin na ta dogodek, na »dražgoško bitko« je bil lani pod obronki Jelovice, kjer ta vasica leži, postavljen veličasten spomenik, ki odraža vso veličino takratnega boja, izraža zahvalo vsem, ki so takrat umirali in se borili. Istočasno pa je tudi priča o materialnem in duhovnem stanju sedanjega obdobja v katerem je bil postavljen, vsem bodočim rodovom namreč.

Ta enkratni spomenik, pa bo poslej tesno povezan tudi z lesno industrijo Jelovice. Delavski svet je namreč sprejel pokroviteljstvo tovarne nad tem spomenikom, tako

da lahko rečemo, da se je sedaj ob eni stvari in enem dogodku združilo troje imen Jelovice. Pod pogorjem Jelovice, ki je bilo med vojno pravo partizansko zaledje, pred njo in pa seveda sedaj pa je ostalo bogat vir lesne surovine, stoji sedaj spomenik Dražgoški bitki. Ob njem vsako zimo potekajo znane športne prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«, to pa je torej tudi 1100 članski kolektiv Jelovice in neke samoumevno je postalo, da je prav ta industrija prevzela pokroviteljstvo nad spomenikom.

S tem je Jelovica pokazala svojo široko družbeno pripravljenost in osveščenost, kar pa ni prvi tak primer. Znano vam je vsem, da je že prej sprejela številna pokroviteljstva, ki samo povezujejo kolektiv z širšo okolico v ka-

teri žive in delajo delavci Jelovice.

Tako je pokroviteljstvo Jelovice nad tremi osnovnimi šolami in sicer v Škofji Loki (Cvetko Golar), v Gorenji vasi (Ivan Tavčar) in v Pred-dvoru (Matija Valjavec) ter tako po svojih močeh prispeva in pomaga pri izobraževanju naših šolarjev. Nekaj podobnega je tudi s Klubom škofjeloških študentov, saj je iz njihovih vrst že prišlo pre-

cej strokovnjakov v Jelovico. Pokroviteljstvo je lani Jelovica sklenila tudi z rokometnim klubom v Škofji Loki, ki sedaj že eno sezono nosi njegovo ime v II. zvezni ligi. Na področju kulture pa je pokroviteljstvo tovarne nad oktetom Jelovica. No, če sedaj dodamo še pokroviteljstvo nad spomenikom je tako sklenjen krog od izobraževanja, športa, kulture do tematike NOB oziroma naše revo-

lucije. Kljub temu, da seveda tako pokroviteljstvo velja nekaj denarja, pa je le treba dodati, da je Jelovica pokazala precejšnjo mero osveščenosti in je tako v duhu ustave neposredno pristopila k novemu načinu financiranja in vzdrževanja institucij, društev, skupin in seveda tudi pomnikov. Zgled, ki bo zagotovo spodbudil tudi druge kolektive, da se bodo odločili za podobno ukrepanje. J. Č.

O referendumu

(Nadaljevanje s 3. strani)

Iz vseh teh ugotovitev lahko zaključimo:

1. Največji del odgovornosti nosijo družbeno-politične organizacije in samoupravni organi, predvsem zato, ker v sedoslej niso uspeli konkretizirati ocen in tudi ukrepov proti posameznikom, ki delujejo med delavci podtalno na neformalen način in proti interesom delavcev, družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov v Jelovici, kar pa se odraža v »mimiranju« takih in podobnih širših samoupravnih akcij. Res pa je, da bi delovanje teh posameznikov bilo manj učinkovito, če bi delegati v samoupravnih organih prenašali interese delavcev na samoupravne organe ter delavce nazaj potem pravočasno in pravilno informirali o sklepih samoupravnih organov.

2. Del odgovornosti za neuspeh referendum v TOZD stavbno pohištvo odpade prav tako na strokovne službe te temeljne organizacije, ker so ob tem, ko je celotni kolektiv sprejel novo samoupravno organiziranost, oni le-to zavrnili in s tem dali slab zgled in tudi vzbudili dvome v kolektivno o pravilnosti formiranja novih TOZD v Jelovici. Ta dvom je bil še toliko večji, ker v času javne razprave ni bilo s strani teh strokovnih služb nobenih pripomb. Očitno gre z neformalno delovanje nekaterih posameznikov, ki niso pripravljeni preko samoupravnih organov, družbeno-političnih organizacij in strokovnih služb razreševati probleme in javno delovati v interesu delavcev v TOZD in delovni organizaciji.

3. odgovornosti prav tako nosijo izmenovodje, obratovodje in drugi strokovni delavci v TOZD. Menijo namreč, da je njihova vloga med delavci izključno strokovna (reševanje tehničnih vprašanj) kljub temu, da so poleg strokovnega dela odgovorni tudi za družbeno-politično in samoupravno delovanje med delavci, ki jih vodijo. Takšna ocena sicer ne velja za vse DE TOZD, vendar pa še vedno večina teh predelavcev deluje na omenjeni način.

PREDLOG UKREPOV:

A) Kar 90 % delavcev se je na zborih strinjalo z novo samoupravno organiziranostjo.

Delavci celotne delovne organizacije so se z večino glasov na referendumu odločili za predlog samoupravne organiziranosti, in ker je to tudi v skladu z nalogami, ki jih pred nas postavlja Zakon o združenem delu, zato predlagamo vsem družbeno-političnim organizacijam in samoupravnim organom, da podprejo odločitev, sprejeto na zborih delavcev in referendum v delovni organizaciji kot celoti ter tako tudi sprejmejo terminski plan poteka samoupravne organiziranosti TOZD in delovne organizacije.

B) Družbeno-politične organizacije naj v okviru priprav

Pomoč Jelovice zamejskim Slovincem

V kraju Radiše, to je slabih 10 km od Celovca deluje že 73 let »Slovensko prosvetno društvo RADISE«.

Ta kraj je prav z aktivnim delom domačega slovenskega prosvetnega društva ohranil značaj slovenskega podeželja na Koroškem. Člani društva dobro vedo, da boj Slovenskih korošcev za njihove pravice še ni končan in so zato odločni vztrajati kljub velikim naporom in težavam s katerimi se srečujejo.

Moški in mešani pevski zbor, Oktet »Radiški fantje«, igralska skupina, društvena godba in tamburaški orkester skrbijo za to, da je čimveč ljudi vključenih v aktivno delo in s tem v borbo za ohranitev slovenskih navad in običajev oz. narodnostnega življenja v teh krajih.

Seveda pa se prav zaradi takega narodnostnega delovanja to društvo srečuje tudi z materialnimi problemi, to pa še posebej takrat, kadar utrjuje svoj položaj za bodoče delo.

Tako se je lotilo gradnje svojega Kulturnega doma tako, da je odkupilo nek star

za samoupravno organiziranost Jelovice ocenijo delovanje posameznih delavcev tako na nivoju TOZD in SDS skupne službe kakor tudi v posameznih DE in te ocene, tako pozitivne kakor negativne, upoštevajo pri kadrovski politiki ob organiziranju novih TOZD.

C) Še posebno pa morajo družbeno-politične organizacije oceniti delo tistih delavcev, ki podtalno in na neformalni način delujejo proti interesom delavcev TOZD in akcijam družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov in zanje predlagajo ustrezne ukrepe.

OSNOVNA
ORGANIZACIJA
ZK

hlev, ki ga je potrebno popolnoma adaptirati. Ogromno dela bodo opravili sami z udarniškim delom. Za nekatere stvari pa so se odločili prositi za delno pomoč nekatere delovne organizacije matičnega naroda, med katerimi je tudi Jelovica, saj bodo za to adaptacijo potrebovali za preko 5 milijonov starih din stavbnega pohištva Jelovica Škofja Loka. Njihovo vlogo je obravnaval delavski svet delovne organizacije dne 11/2 1977 in sklenil, podpreti prizadevanja Koroških Slovencev s tem tako, da bo Jelovica na ceno dobavljenega stavbnega pohištva nudila 25 odstotkov popusta.

K.

JELOVICA

Mladina Jelovice po novi poti

Po več kot dveh letih in pol se je v soboto, 29. januarja v tovarniški menzi zbralo več kot 100 mladincev Jelovice na delovni konferenci svojega mladinskega aktiva.

Junija 1973 je bil zadnji skupni sestanek vseh mladincev Jelovice. Od takrat naprej pa se je sicer dobro začrtan program izpolnjeval le delno in nekaj podobnega bi lahko rekli za delo celotnega mladinskega aktiva. Kot je v svojem poročilu dovolj kritično poudaril tudi dosedanjí predsednik Vinko Mesec je bila mladina premalo aktivna in le redko je bilo s strani starejših slišati dobro besedo o delu mladih. Nekaj akcij je sicer bilo, kot je na

Vse te osnovne organizacije skupaj pa bodo sestavljale mladinsko organizacijo Jelovice. Da delo teh osnovnih organizacij ne bi bilo premalo enotno in vsklajeno bo skrbel poseben koordinacijski svet, ki ga bodo predstavljali predsedniki osnovnih organizacij oziroma člani osnovne organizacije. Potem, ko so mladi za vsako osnovno organizacijo izvolili štiri posameznike, ki so dolžni ustanoviti in oživiti delo v teh osnovnih organizacijah so izvolili tudi 11 članski koordinacijski odbor, ki ga sestavljajo: Branko Mlinar, Mirko Čefarin, Milan Potočnik, Pavla Krničar, Dobrovojo Stojanović, Sašo Korenč, Janez Habjan, Miran

bodo skupaj z Zvezo borcev pripravili proslavo pred spomenikom v Dražgošah (pokrovitelj tega spomeinka je prav Jelovica), v načrtu imajo tudi skupni jesenski izlet in proslavo ob Dnevu republike.

Novost pa bodo predstavljale tudi sekcije prek katerih naj bi se odvijala vsa aktivnost. Mladinci in mladinke so se dogovorili za tri oblike dela v sekcijah:

— v marksistično izobraževalni sekciji, bodo, kot že ime pove, skrbeli za vzgojo, izobraževanje mladih, za prenašanje tradicij NOB, za politično izobraževanje in podobno.

— kulturna sekcija naj bi organizirala to dejavnost, pa naj bodo to le ogledi gledaliških in opernih predstav, ali pa plesni tečaji, učenje za nastope in seveda nastopi na proslavah kot so Praznik dela, Dan mladosti, Dan borcev, Dan republike.

— športna sekcija pa bo delala predvsem v okviru sindikata, torej akcije, ki jih bo izvedel sindikat in ki se jih bo mladina odselej, kot pravijo, pogosteje in v večjem številu udeleževala.

Začetek bo vsekakor težak. Po tako dolgem mrtvilu namreč ne bo lahko aktivirati vse tiste, ki znajo biti delavci tudi izven svojega rednega dela. Kot so potrdili predstavniki ostalih družbenopolitičnih organizacij Jelovice, ki so se kot gosti udeležili mladinske konference, bodo mladi deležni vse moralne, idejne in tudi materialne podpore, če bodo le delali. Tako je torej od njih samih sedaj odvisno, če bodo čez leto dni na podobni konferenci lahko ponosno pokazali na rezultate svoje aktivnosti in da bodo v kolektivu vsi vedeli da ti mladi, »ki niso za nobeno stvar« le postajajo pravi del naše družbe, ki bo sposoben nadomestiti starejše na večini odgovornih mest tako pr idelu, kot tudi na družbenopolitičnem področju.

Na koncu je treba dodati, da je bil takoj po konferenci prvi sestanek koordinacijskega sveta, na katerem so izvolili svoje vodstvo. Za predsednika sveta je bil izvoljen Sašo Korenč.

J. Č.

Delovno vzdušje na mladinski konferenci

primer izkop temeljev za menzo, udeležili so se nekaj občinskih mladinskih akcij in še nekaj drugih aktivnosti je bilo v tem poltretjem letu, to je pa tudi bilo vse. Delali niso mladi ne v Škofji Loki (tu sicer še največ), še manj pa na dislociranih obratih. Kako je bilo z aktivnostjo pove samo droben podatek iz blagajnikovega poročila, ki je sporočil, da je v blagajni 1,8 starega milijona dinarjev, 1,6 milijona pa imajo odobrenega še od delovne organizacije. To je najboljši dokaz, da se ni delalo, saj večina (ali pa vsi) mladinski aktivni v občini morajo krčiti svoje delovne programe zaradi pomanjkanja denarja, jelovski mladini pa je ostajal.

Več kot 100 mladih, od skupno 315, kolikor jih je v Jelovici (skoraj tretjina zaposlenih) je v soboto sklenilo, da tako v bodoče ne bo več šlo. Z reorganizacijo mladinskega aktiva nameravajo doseči čim boljšo aktivnost. Tako bo v Jelovici po sprejetem sklepu odslej 11 osnovnih organizacij mladine — podobno kot jih imajo sindikati — in sicer v vseh obratih (Gorenja vas, Kranj, Predvor, Sovodenj) v temeljni organizaciji montažni objekti, v TOZD trgovina, na obratu Stari dvor pa celo tri in sicer na obratu oken in notranjih vrat skupaj z žago, na obratu vhodnih in garažnih vrat ter na obratu letov in vzdrževanju. Enajsta osnovna organizacija socialistične mladine pa bo v skupnih službah.

Osredkar, Milena Pirih, Viljem Kokalj in Jana Kalan. To so torej imena mladincev in mladink, od katerih je najbolj odvisno, če bo mladina v Jelovici v prihodnje aktivnejša.

Ker bi po odločnosti vseh navzočih mogli reči, da bo v prihodnje res, je sedaj treba povedati, kaj naj bi mladi v prihodnje delali in na kakšen način so si zamislili svoje udejstvovanje. Program so predložili le v grobem, vendar se vidi, da bo večina aktivnosti tekla po osnovnih organizacijah in le del akcij bo skupnih. Med temi pa bo ena skupna in sicer na dela prost dan, udeležili naj bi se kot mladina Jelovice akcij okrognega komiteja mladine za škofjeloško občino, 25. maja

Polna soba mladih — prvi znak, da bo mladina v Jelovici poprijela z družbeno-političnim delom

Letna konferenca osnovnih organizacij sindikata

Delavec naj dejansko odloča

Na drugi letošnji konferenci — osnovnih organizacij sindikata — je bilo podobno kot na predhodni mladinski, govora največ o nepravilnostih preteklega obdobja. Tu mislim predvsem na neuspehi referendum o samoupravnem organiziranju Jelovice. Pokazalo se je namreč, da delavci, kot člani sindikata, na tem referendumu niso bili dovolj dobro seznanjeni s prednostmi take organiziranosti in je predvsem zato bil referendum v posameznih delovnih enotah negativen. Zakon o združenem delu posebej govori o dobri in pravilni obveščenosti delavca, zato čaka sindikate na tem področju v bodoče precej več dela.

Precej obsežni dnevni red konference je resnično obravnaval vsa najbolj občutljiva področja dela sindikatov. Posebej prvi del, ki so ga sestavljale ocene osnovnih organizacij sindikata.

Letošnje skupščine OOS so zelo pestro razpravljale glede preskrbe z lesom, ker večina meni, da ni na razpolago dovolj lesa za redno obratovanje ali pa po kvaliteti ne odgovarja. Vsi ti problemi močno hromijo doseganje plana in norm, na to doseganje pa so neposredno vezani osebni dohodki delavca kot neposrednega proizvajalca. Zakon o združenem delu obvezuje delovno organizacijo, da se sredstva za osebne dohodke delijo na osnovah in merilih neposrednega dela, oz. na podlagi prispevka k delu odvisno od rezultatov dela in poslovanja, ki jih doseže temeljna organizacija. Prispevek delavca k delu, je odvisen od količine in kakovosti dela, upoštevajoč zlasti obseg in zahtevnost dela, kakovost doseženih rezultatov dela, uspešnost pri uporabi delovnih sredstev, pri delu dosežene prihranke, izrabo delovnega časa, odgovornost pri delu in pogoje, v katerih delavec dela.

Prispevek delavca k delu je odvisen tudi od povečanja dohodka temeljne organizacije, ustvarjenega zlasti z upravljanjem in gospodarjenjem s sredstvi družbene produkcije v temeljni organizaciji in v različnih oblikah združevanja teh sredstev kot s svojim in družbenim minulim delom ter z odločanjem o poslovanju temeljne organizacije, ali druge organizacije združenega dela, v kateri se stavi je, oz. v kateri je združena temeljna organizacija ter

o organiziranosti dela, o rekonstrukciji, modernizaciji in obsegu tehničnih izboljšav, o programih in delitvi dela, o investicijskih vlaganjih in o uporabi znanstvenih, tehničnih in tehnoloških dosežkov ter strokovnih izkušenj v delovnem procesu v temeljni organizaciji.

Nekateri člani osnovnih organizacij so postavljali vprašanje zakaj se ne podeli regres za letni oddih v celoti. KOOS se je v preteklem letu držala priporočila Republiškega odbora zveze sindikata in na osnovi tega priporočila samoupravnim organom, da se je regres razdelil v fiksnem znesku in po stimulativen lestevici tistim članom, ki so letovali. S to razdelitvijo je bilo omogočeno, da so lahko letovali člani z nižjimi osebniimi dohodki ali veččlanske družine.

Morda bo za vas zanimivo, kaj za leto 1977 predlaga sindikalna lista:

Sredstva regresa za letni oddih so neomejena nadomestila dela stroškov letnega oddiha predvsem tistim delavcem, ki sami brez solidarnostno združenih sredstev ne morejo kriti teh stroškov, pa tudi za skupno vlaganje v razširitev počitniških zmogljivosti.

Sredstva regresa se oblikujejo v višini najmanj 1.100 in največ 1.400 din na delavca, všteti učence poklicnih šol. Ta oblikovana sredstva se povečajo za morebitne obvezne dajatve.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Delavec naj dejansko odloča

(Nadaljevanje s 5. strani)

Osnove in merila za delitev regresa določijo delavci o območju družbenih dogovorih in samoupravnih splošnih aktih temeljnih organizacij združenega dela, oz. delovnih skupnosti. V samoupravnih splošnih aktih delavci določijo kolikšen del sredstev regresa, združujejo in namenja-jo za povečanje možnosti za aktivno izrabo letnega dopu- sta ter konkretna merila in osnove za delitev sredstev regresa, upoštevaje ekonomsko-socialne, delovne in zdravstvene razmere delavcev (višina osebnega dohodka, oz. dohodka na družinskega člana, samohranilke, težje delovne raz- mere, delo na zdravju škod-ljivih delovnih mestih, zdrav- stveno stanje itd.).

V teh aktih delavci lahko določijo tudi višino osebnega dohodka, oz. dohodka na dru- žinskega člana, med katere delavce glede na njihovo ekon- omsko stanje ne pripada regres za letni dopust.

Regres za letni oddih ni mogoče deliti vsem delavcem v enakem znesku. Delavec je opravičen do regresa za letni oddih, potem ko ima pravico do izrabe letnega dopusta in

to v tisti organizaciji združe- nega dela, oz. delovni skup- nosti, v kateri izrabi letni dopust.

Regres za letni oddih gre tudi učencem poklicnih šol.

V oblikovanih sredstvih re- gresa za letni dopust je všteto tudi regresiranje oskrbnega dne.

Da bo regres podeljen v skladu sindikalne liste, bo prvenstvena naloga osnovnih organizacij sindikata, da iz- oblikujejo in predlagajo sa- moupravnim organom temu ustrezne pravilnike. Pristojne službe pa so dolžne, da pri- čejejo čimprej z organizira- njem kapacitet za letovanje predvsem v okviru počitni- škega doma v Puli in počitni- ških domov v SOZD GLG Bled.

Ker so na letnih skupščinah padla vprašanja glede organi- ziranja izletov, so jih osnovne organizacije sindikata vklju- čile v delovni program za leto 1977. Za izlete bodo osnovne organizacije izdelale ustrezni plan po mesecih. Ti izleti naj bodo organizirani v prvi vrsti kot strokovne ekskurzije z ogledom naprednih DO lesne branže, ker sam razvoj Jelov- vice narekuje v letošnjem letu obsežno investicijsko

izgradnjo, nam bodo ti ogledi dobrodošli. Po strokovnem ogledu naj se vključi primer- no razvedrilo.

Konferenca OOS je ocenila tudi poslovanje DO v letu 1976 in obravnavala planska izhodišča za leto 1977. Ugotovi- la je, da smo v preteklem letu poslovali uspešno ter s temi dokazi lahko trdimo, da smo delali pravilno in ne smemo gledati samo kratko- trajnih neuspehov. Akcija Po- sočje je pokazala, da naš kolektiv dela pozitivno. Ob samem zaključku preteklega leta lahko trdimo, da nas ča- kajo v letu 1977 zelo pomemb- ne strateške naloge:

1. Izvajanje srednjeročnega plana
2. Samoupravna organizira- nost TOZD in DO kot celota
3. Investicije moramo v roku aktivirati
4. Večja produktivnost dela in znižanje stroškov
5. Krepitev medsebojnih od- nosov.

Za uresničitev sprejetih nalog na skupščinah so osnovne organizacije sindika- ta in Konferenca OOS izobli- kovale izhodišča, ki so vklju- čena v delovni program in finančni načrt za leto 1977.

Franc Stražar

Iz govora predsednika skupščine občine Škofja Loka

Še precej za boljši jutri

Ob podelitvi velike plakete Jelovici in ob podelitvi še ostalih priznanj je predsednik skupščine občine Škofja Loka Tone Polajnar ocenil dosedanji razvoj občine in seveda nanizal kaj bo treba storiti v pri- hodnje. Ker je večina delavcev Jelovice le iz Loške občine nekaj izvlečkov in povzetkov govora objavlja- mo tudi v glasilu; saj menimo, da so zanimivi za vse delavcev.

Na začetku je povedal nekaj več o pomenu občinskega praznika, spomina na boj v Dražgošah, zatem pa se je dotaknil dogodkov in uspehov v preteklem letu, kjer je najprej omenil akcijo pomoči Posočju. Posočje je bilo prizadeto neposredno po škodi, ki jo je utrpelo tudi več občanov v škofjeloški občini:

»Ne glede na lastno škodo pa so se ljudje naše občine nesebično odločili za solidar- nostno pomoč prizadetim prebivalcem v sosednji občini Tolmin. Potrebno pomoč smo prebivalcem potresnega pod- ročja nudili s šotori, s počit- niškimi prikolicami, z zbira- njem denarja in z namenskimi delom. Posebno pomoč pa nudi prebivalcem tega pod- ročja lesna industrija Jelovi- ca s svojimi kooperanti, ki se je zavezala, da bo na potres- nem področju Posočja v krat- kem času in pod težkimi po- goji zgradila 164 stanovanjskih hiš in dva večnamenska objekta, ter več kot 100 mon- tažnih hiš na potresnem pod- ročju Kozjanskega.«

Ko je zatem ocenjeval še druga področja dejavnosti v preteklem letu, ni mogel mimo ugotovitve, da je vse premalo v ljudeh zavest, da

je po ustavnih preobrazbah vse več odločanja in razvoja prenešeno na krajevne skup- nosti, prav tam, kjer delavci preživijo dve tretjini svojega življenja. Krajevne skupnosti so povsod začele delati pri- bližno tako, kot se od njih

pričakuje, sprejele so na primer svoje letne in srednjero- čne programe, vendar je veliko tega ostalo neuresničenega zaradi nerednega pokrivanja njihovih finančnih potreb. De- lovne organizacije so se nam-

reč s samoupravnim sporazu- mom obvezale, da bodo za potrebe krajevnih skupnosti prispevale 0,35 % od bruto osebnega dohodka, vendar je po letu dni moč ugotoviti, da se je v ta namen odvajalo le dobra tretjina tega pričako- vanega denarja. Zato krajev- ne skupnosti niso mogle uresničiti svojih nalog, tako kot so prej načrtovale. Prav tu je naloga delavcev v samo- upravnih organih podjetij, da ugotove, kje je krivda za to, da niso izpolnjene obveznosti. Krivce, meni predsednik Po- lajnar, je treba poiskati in seveda tudi odpraviti po- manjkljivosti. Delavci naj tudi sami določijo zanesljiv način, ki bo omogočal, da bo denar za potrebe krajevnih skupno- sti nemoteno in redno prite- kal. Korist od tega bodo imeli predvsem občani sami. Več bodo lahko pridobili v svojem kraju.

Predsednik skupščine je spregovoril tudi o uspehih go- spodarstva, kjer je posebej viden porast izvoza in sicer od 23,7 milijona dolarjev na 28 milijonov in zmanjšanje uvoza od 32 milijonov na 21 milijonov dolarjev. Torej se je tudi v občini Škofja Loka dosledno uresničila težnja ju- goslovanskega gospodarstva po izboljšanju plačilne bilan- ce s tujino.

Ker se dostikrat zvođene uspehi posameznih kolekti- vov, je nedvomno prav, da na kratko orišemo samo tiste pridobitve, ki so v posamez- nih podjetjih pomenile novo- sti. Na kratko bi lahko rekli pregled investicij. Poglejmo kaj je bilo novega:

Iskra-Reteče je dobila novo proizvodno halo, Gorenjska predilnica novo bombažno predilnico, Alpetour je končal tretjo fazo mehanične delav- nice in odprl obrat za hladno obnovo avtoplaščev, Šešir se je vselil v novo tovarno, na- ložbe so bile v Jelovici, Gra- disu in LTH, Instalacije so dobile nov prizidek, Termika novo linijo za proizvodnjo kamene volne in še bi se dalo naštevati. Vrsto podjetij pa je tudi začelo v preteklem letu z novogradnjami.

Ni treba naštevati koliko je bilo narejenega novega tudi na področju stanovanjske iz- gradnje, modernizacije cest, novosti je bilo precej v posa- meznih krajevnih skupnostih, novi varstveni objekti in se- veda še drugih stvari.

Precej svojega govora pa je posvetil tudi nalogam in ukre-

Kako do večje akumulacije

Stalno zviševanje cen suro- vin, ob istočasno počasnejše- mu naraščanju cen končnih izdelkov postavlja pred de- lavce v našem podjetju vrsto nalog, ki bi jih lahko označili kot akcijski program. Njegova najpomembnejša zahteva je znižanje direktnih in ostalih stroškov za skupno najmanj 15 milijonov din (staro milijar- do in pol), tako da bi se ob koncu leta lahko dosegla predvidena podjetniška aku- mulacija 24 milijonov 800 ti- soč dinarjev. Le taka amorti- zacija pa je namreč porok, da se bo Jelovica tudi v na- slednjih letih lahko normalno širila in da se bo povečevala storilnost dela, modernizacija proizvodnje, da bo denar za vse druge potrebe.

Skoraj sleherni delavec bo moral po svojih močeh pri- spevati, da se bo ta akcijski program uresničil. O tem, ka- ko si komisija to predstavlja boste podrobneje obveščeni prek oglašnih desk, na hitro pogledano pa bi se dalo po- vedati tudi nekatera osnovna izhodišča.

Ce pogledamo področje na- bave, takoj vidimo, da je tu precejšnja možnost varčeva- nja, ki se ga da doseči s pra- vočasnim sklepanjem letnih pogodb z večino dobavitel-jev. Do 1. marca sklenjene pogodbe (vsaj 80 %) bi pod- jetju lahko privarčevale po sedanjih izračunih 13 milio- nov dinarjev (v obeh proiz- vodnih temeljnih organiza- cijah skupaj). To nalogo bo- sta morali uresničiti pred- vsem nabavni službi.

Ze naslednja naloga pa se nanaša skoraj na vse delav- ce. Znižanje indirektnih stro- škov za najmanj 2 odstotka bi prineslo 3.450.000 dinarjev. Delavci boste tu lahko naj- več varčevali pri transport- nih storitvah, porabi toplote in električne energije, pri po- rabi materialov, za tekoče in investicijsko vzdrževanje in podobno.

Med ostalimi ukrepi iz ak- cijskega programa velja ome- niti še varčevanje v sami pro-

pom, ki bodo predmet dela v srednjeročnem obdobju. Ker pa je zagotovo stvar, ki jo bo sleherni delavec lahko spremljal ob njenih dogaja- nih, o tem tokrat ne bi po- sebej pisali. Potrebno pa je dodati le to, da je bil lani ustanovljen v Škofji Loki tudi informacijski dokumen- tarni center INDOK, od ka- terega — na kratko rečeno — naj bi delavci dobili kar naj- več kratkih in točnih infor- macij o vsem, kar se dogaja v občini in tako naj bi se v praksi uresničila pravica de- lavcev do obveščenosti, seve- da pa bodo lahko tudi veliko lažje odločali, če bodo dobro vedeli za kaj je potrebno dati svoj glas ali kdaj je treba sodelovati z razpravo, da bo rezultat tega resnično tak, kot jim najbolj ustreza.

J. Č.

izvodnji, kjer bi se dalo z vpeljavo namenskega razreza boljše izrabiti osnovno surovi- no, to je les, urediti kaže čim- prej centralno skladišče za svež žagan les kar bi les vsaj delno posušilo in bi se s tem povečale zmogljivosti sušil- nic. Ponovno bi kaazlo preve- riti vsa ozka grla v proizvod- nji, saj se na ta način da ve- liko prihraniti. Prav delavci, v proizvodnji ta ozka grla najbolj poznate, zato jih po- magajte s svojimi predlogi poiskati in seveda tudi odpra- viti. Tudi pomoč ob razmi- šljanju, katere materiale bi se dalo nadomestiti s cenej- šimi bo izredno dobrodošla, saj prav tisti, ki materiale obdelujete, področje najbolj poznate.

Urejene transportne poti so naslednji prispevek. Tu se da precej spremeniti še posebej pa velja povedati, da bi se s pravilnim odlaganjem odpad- kov in tudi surovin lahko pri- varčeval marsikateri dinar, pa tudi tovarna bi imela lepši iz- gled.

O produktivnosti pa smo v glasilu že večkrat pisali. Ta je po vsej Sloveniji nizka in še vedno predstavlja veliko neizkoriščeno rezervo v vsaki tovarni. Tudi Jelovica ni izje- ma, zato je v akcijskem pro- gramu tudi izkoriščanje de- lovne časa, ki ga je potreb- no izboljšati našlo upraviče- no svoje mesto.

Posebno pozornost se bo v bodoče posvečalo porabi sredstev za propagando in re- prezentanco, urejena bo po- litika do uporabe prevoznih sredstev. Vsi avti bodo mora- li biti garažirani v prostorih Jelovice, več pozornosti pa bo treba posvetiti tudi njihove- mu vzdrževanju, porabi goriv- va in maziv.

Precej je še ukrepov, ki naj bi vsi skupaj torej prispevali precejšen denar. Potrebno je reči, da ta akcijski program ni neka modna muha, temveč je resnična potreba in delavci ga morate sprejeti, če vam je le za razvoj Jelovice. Ta pa seveda zagotavlja tudi boljše materialne pogoje vam sa- mim.

u. r.

Plan za leto 1977

Delavski svet TOZD in SDS skupne službe ter delavski svet DO so na svojih sejah 10. in 11. 2. 1977 obravnavali in sprejeli svoje gospodarske plane za leto 1977. Gospodarski plani TOZD za letošnje leto v osnovi temeljijo na izhodiščih in dinamiko razvoja TOZD, ki smo si jih načrtali z našim razvojnimi programom za obdobje 1976—1980.

Tako tudi plan za DO kot celoto spoštuje določila razvojnega programa Jelovice, saj po svoji vsebini predstavlja seštevek planskih zadolžitvev ter rezultatov TOZD.

Najpomembnejše značilnosti posameznih elementov proizvodnega procesa so razvidne iz naslednjega kratkega povzetka planskih zadolžitvev ter rezultatov za TOZD in delovno organizacijo kot celoto:

Plan proizvodnje v primerjavi z doseženim v letu 1976

— v NU				
TOZD	Realizacija 1976	Plan 1977	Indeks	Strukt. 76 77
STAVBNO POHIŠTVO	1.001.342	1.218.608	121,7	75 81
MONTAŽNI OBJEKTI	330.767	283.482	85,7	25 19
DO JELOVICA	1.332.109	1.502.090	112,8	100 100

V letu 1977 moramo po planu narediti 1.502.090 NU, kar predstavlja 12,8 % več kot v letu 1976, ko smo naredili 1.332.109 NU.

Pomembno pri tem je to, da je planirani obseg proizvodnje izražen v NU v skladu s srednjeročnim programom TOZD. Tako moramo v letošnjem letu v TOZD stavbno pohištvo narediti za 21,7 % več kot v preteklem letu.

V TOZD montažni objekti je planirani obseg proizvodnje za letošnje leto manjši za 14,3 % od lanskega leta, kar je razumljivo, saj v plan ne vnašamo izrednih dogodkov:

— v din				
TOZD	Realizacija 1976	Plan 1977	Indeks	Strukt. 76 77
STAVBNO POHIŠTVO	233.960.047	311.625.000	133,2	65 78
MONTAŽNI OBJEKTI	123.677.461	87.999.000	71,2	35 22
DO JELOVICA	357.637.508	399.624.000	111,7	100 100

Iz tabele je razvidno, da predvidevamo, da bo v letu 1977 vrednostni obseg proizvodnje v Jelovici večji za 11,7 % od doseženega v letu 1976 in naj bi dosegel 399.624.000 din.

V TOZD stavbno pohištvo predvidevamo za 33,2 % večji, v TOZD montažni objekti pa za 28,2 % nižji vrednostni obseg proizvodnje kot je bil dosežen v letu 1976:

Plan realizacije za leto 1977 v primerjavi z doseženo v l. 1976

— v din				
TOZD	Realizacija 1976	Plan 1977	Indeks	Strukt. 76 77
STAVBNO POHIŠTVO	233.960.047	311.625.000	133,2	36 39
TRGOVINA	265.702.138	386.276.000	145,4	41 47
MONTAŽNI OBJEKTI	123.677.461	87.999.000	71,2	19 11
SDS SKUPNE SLUŽBE	19.899.313	21.139.000	106,2	4 3
DO — SKUPAJ	643.238.959	807.039.000	125,5	100 100

V letu 1977 naj bi se povečala planirana celotna realizacija za 25,5 %, pri tem pa velja ugotoviti, da se le-ta po TOZD povečuje z različnim tempom, kar končno vpliva tudi na spremenjena strukturna razmerja.

Plan eksterne realizacije za leto 1977 merjen z delom CD katerega TOZD dosežejo v prometu blaga in storitev izven Jelovice, predvideva v celoti povečanje tega CD za 14 %. Sam porast te realizacije po TOZD pa je razviden iz naslednje tabele:

— v din				
TOZD	Realizacija 1976	Plan 1977	Indeks	Strukt. 76 77
STAVBNO POHIŠTVO	2.214.725	2.928.600	132	1 1
TRGOVINA	265.702.138	350.367.360	132	69 79
MONTAŽNI OBJEKTI	118.325.209	87.999.000	74	30 20
DO — SKUPAJ	386.242.072	441.294.960	114	100 100

V posebnih tabelah so prikazani tudi podatki o planiranem izvozu in uvozu za leto

1977 ter primerjave na dosežene rezultate v letu 1976.

PLAN IZVOZA ZA LETO 1977
in primerjava z doseženim v letu 1976

— v din					
TOZD	Realizacija 1976	Plan 1977	Indeks	Strukt. 76 77	
TRGOVINA SKUPAJ	40.516.888	42.896.160	106		
— direktni izvoz	4.249.814	15.000.000	353	11	51
— devizna prod. doma	36.267.074	27.896.160	77		
MONTAŽNI OBJEKTI	35.979.125	14.238.576	40	89	49
DO SKUPAJ	76.496.013	57.134.736	75		
— direktni izvoz	40.228.939	29.238.576	73	100	100

PLAN UVOZA ZA LETO 1977
in primerjava z doseženim v letu 1976

— v din					
TOZD	Realizacija 1976	Plan 1977	Indeks	Strukt. 76 77	
STAVBNO POHIŠTVO	17.062.000	25.500.000	149	85	85
MONTAŽNI OBJEKTI	3.011.000	4.500.000	149	15	15
DO — SKUPAJ	20.073.000	30.000.000	149	100	100

Primerjalni pregled podatkov o doseženih rezultatih v zunanjetrgovinskem poslovanju Jelovice v preteklem letu, kakor tudi naši planski cilji za leto 1977 kažejo na to, da se Jelovica vključuje v širša prizadevanja naše družbe za izravnavo zunanjetrgovinske bilance. Tako je bilo v letu 1976 doseženo razmerje med uvozom in izvozom 1:3,8, za leto 1977 pa predvidevamo, da bo le-to 1:1,9, torej nižje, kar je razumljivo, saj smo v preteklem letu realizirali močan izvoz v Italijo na potresno območje.

Stroški poslovanja. Primerjava podatkov o doseženih in planiranih stroških poslo-

Finančni plan TOZD za leto 1977

— v 000 din					
	TOZD-2	TOZD-3	TOZD-4	SDS	DO
CELOTNI DOHODEK	311.625	379.276	87.999	21.139	800.039
materialni stroški	223.253	351.950	63.351	8.363	646.917
od tega: amortizacija	11.988	3.855	2.445	725	19.013
— minimalna amortiz.	7.988	855	945	625	10.413
— presežena amortiz.	4.000	3.000	1.500	100	8.600
DOHODEK	76.384	23.471	22.203	12.051	134.109
zakon. in samouprav. dogovor. obveznosti	8.550	2.841	3.360	1.056	15.807
pogodbene obveznosti	4.786	4.763	980	664	11.193
osebni dohodki	52.952	10.116	17.469	10.331	90.868
OSTANEK DOHODKA	10.096	5.751	394	—	16.241
PODJ. AKUMULACIJA	14.096	8.751	1.894	100	24.841

Peter Petrič, l. r.

Pisma praktikantov-gimnazijcev

Delali smo za Posočje v Jelovici

Prvič v proizvodnji

Desetdnevno praktično delo, ki je v tretjem razredu gimnazije obvezno, sem opravljala v lesni tovarni Jelovice. V tem času sem se seznanila z delavci v neposredni proizvodnji. Hitro sem z njimi našla skupni jezik in se z njihovo pomočjo vključila v proizvodno delo.

Spoznala sem se z delavci, z odnosi med njimi in vsak dan znova sem spoznavala, da je delo v neposredni proizvodnji težko in da zahteva celotno delavčovo pozornost, sicer lahko pride do nesreče.

Zaposlili so me v obratu 320. Delavci tega obrata so me z veseljem sprejeli medse in me uvedli v delo, ki sem ga z zanimanjem in veseljem opravljala. Na vsa moja vprašanja so mi izčrpno odgovarjali. Za delo sem poprijela v želji, da bi vsaj malo razbremenila delavce v Jelovici, ki poleg rednega dela tudi z delovnimi sobotami in dodatnimi urami pomagajo prizadelemu Posočju. Precej delavcev je odšlo v Posočje, kjer delajo po cele dneve. Te delavce smo v Jelovici skušali nadomestiti mi.

Kot gimnazijka praktičnega dela nisem opravljala samo v človekoljubne namene, ampak

tudi zato, da bi se seznanila z razvojem in strukturo podjetja.

To je bilo moje prvo delo v proizvodnji. Zdelo se mi je dokaj naporno, saj sem morala vstajati zgodaj zjutraj in delati stoje vseh osem ur. Najprijetneje je bilo v času malice. Velikokrat sem si zaželela, da bi bila v šoli, kjer so dnevi bolj pestri. V Jelovici pa sem skoraj ves čas opravljala enako delo. Spoznala sem, da je kruh delavca

jetju. Pridobila sem si nove izkušnje, čeprav le drobec tistih, ki jih ima delavec. Skušala jih bom s pridom uporabiti pri učenju in v življenju. Predvsem sem si pridobila vztrajnost. Naučila sem se ceniti delavce, ki ustvarjajo zase in za družbo.

Andreja Dremelj,
dijakinja 3. c. r.

Utrujeni in vendar zadovoljni

Vse nas je hudo prizadela novica o potresu v Posočju. Stevilne družine so izgubile streho nad glavo in vsa slovenska podjetja so se odločila, da bodo del dohodka prispevala za potresno področje. Jelovica je pričela s povečano proizvodnjo in v Posočje poslala tudi nekaj svojih delavcev. Ker jim je primanjkovalo delovne sile, so poslali na gimnazijo sporočilo o tem, naj bi svojo vsakoletno prakso opravljali v njihovih obratih.

Prvi smo bili na vrsti mi. Z delom v proizvodnji naj bi začeli že v ponedeljek, 4. oktobra. Zaradi nesporazuma pa so delo prestavili na četrtek.

(Nadaljevanje na 8. strani)

dokaj grenak, da je njihov denar težko prislužen in tudi to, da postaja podoben stroju, ko ves čas dela skoraj eno in isto.

Pri opravljanju prakse v Jelovici sem se seznanila z razvojem podjetja, s strukturo in s samoupravljanjem v pod-

Delali smo za Posočje v Jelovici

(Nadaljevanje s 7. strani)

Ze prvi dan me je težila skrb, če bom zjutraj lahko vstala tako zgodaj. Skrb je bila odveč, saj sem se zbudila že ob prvih klicih budilke. Najraje bi utišala budilko, se obrnila na drugo stran in mirno zaspala naprej. Toda klic dolžnosti me je zdramil. Hitro sem se umila, oblekla in že sem odhitela prvega delovnemu dnevu naproti. Vsi skupaj smo se zbrali pred vhodom v Jelovico, kjer nas je sprejel tov. Crnjač iz kandrovskega odelka, ta nas je potem razdelil v posamezne skupine.

Dodeljena sem bila v obrat montaže, skupaj s še nekaterimi sošolci in sošolkami. Obratovodja nas je potem razdelil v še dve skupini. Jožica, Spelca, Jure ter jaz smo bili dodeljeni v popoldansko izmeno.

Pred vhodom sem se znova znašla ob 13.45. Bila sem nestrpna in polna pričakovanja, kakšno delo bom dobila. V pisarni smo najprej dobili delovne halje in nato odšli na mesta. Mojster delavnice, v kateri sem opravljala delo, mi je najprej naročil, naj zrežem papir na posamezne kose.

Bila sem prvič vključena v neposredno proizvodnjo in radovedno sem se ozirala, kaj počno ostali delavci. Vsak je bila zatopljen v svoje delo in se zame niti niso. Šele po nekaj minutah so me začeli radovedno ogledovati in spraševati. Led je bil prebit in našli smo skupni jezik. Izginilo je tudi moje nelagodno počutje in po nekaj urah sem se počutila, kot da že dalj časa delam na tem mestu in ne komaj nekaj ur. Ko sem narezala dovolj papirja, sem pomagala delavki Selmi pri zavijanju okenskih okvirjev.

Sprva mi je šlo delo bolj težko od rok in večkrat mi je Selma morala kaj popraviti. Bila je zelo potrpežljiva in je tudi odgovarjala na moja vprašanja. Tudi ostali sodelavci so bili zelo prijazni z menoj in dobro smo se razumeli. Tudi mojster je prišel večkrat k mizi, kjer sem delala in takrat sem se še posebej potrudila, da bi naredila čim boljši vtis.

Moje delo ni bilo težko, zahtevalo pa je natančnost in spretnost, ki sta mi po nekaj dnevih prešli v kri.

Moji zagnanosti pa je kmalu botrovala utrujenost. Začele so me boleti noge in šele sedaj sem se zavedala, kako težko je delo v neposredni proizvodnji, če moraš ves čas stati.

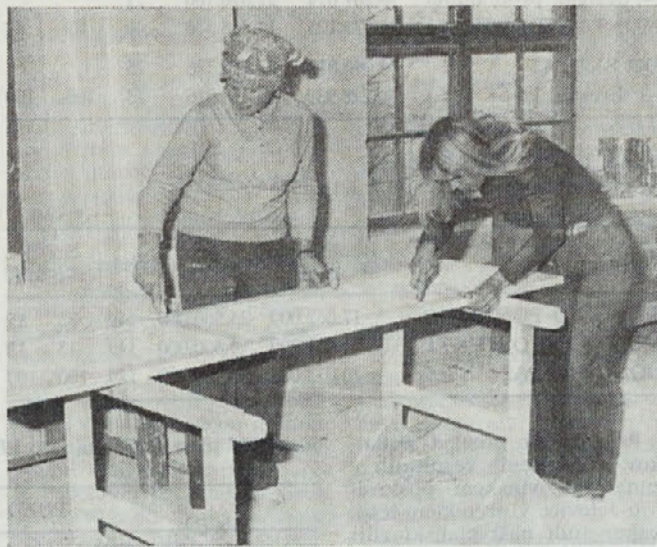
Cas do malice mi je hitro minil. V menzi sem se znašla skupaj s sošolkami in sošolci in pogovorili smo se o prvih delovnih izkušnjah. Vsi smo bili nekoliko utrujeni, vendar se nismo pritoževali. Cas malice je hitro minil in znova smo se vrnili na svoja delovna mesta.

Z delom smo končali ob 21.30. Počasi smo se odpravili na avtobusno postajo in ko

sem prispela domov, sem videla samo še posteljo.

Ostali dnevi so se nizali drug za drugim, bili so si podobni po delu, a različni po

stroja: »Hej, mali! Stani! Nije treba da radiš prebrzo. Sad bomo menjali papir!« Ali pa: »Dosta smo uradili do sada. Idemo na kafe!«

vtisih. Spoznala sem odnose med delavci, njihov odnos do dela in nadrejenih.

Bila sem bogatejša za mnogo spoznanj, vsi pa smo si bili enaki v tem, da se bomo raje učili in z učenjem dosegali drugačna in boljša delovna mesta, ki nam bodo prinašala zadovoljstvo ob naših uspehih.

Lampič Mateja,
dijakinja 3. c

Prijazni delavci

Obvestila, da gremo delat v Jelovico, smo se vsi razveselili. To nam je takrat pomnilo konec dolgočasa za celih dvanajst dni. Upal sem, da mi bo to delo v proizvodnji prineslo nekakšno osvežitev.

Toda v Jelovici so nam kmalu dali vedeti, da bo treba krepko pljuniti v roke. Cel razred so razbili po oddelkih, da nismo vedeli drug za drugega. Dodeljen sem bil k mojstru Korlu v brusilnici oken. Po kratkih uvodnih besedah, mi je mojster zaupal kos lesa in brusilni papir. Zdaj pa veselo na delo. Toda kup, ki so ga na robnem brušenju napačno pobrusili, se je le počasi manjšal. Ko sem delo končal, se mi je prav prilegla obilna malica, ki sem jo dobil v menzi. Tam sem tudi spoznal Dobrega, dobrosrčnega Makedonca, pri katerem sem kasneje delal. Vstavljal sem okenske okvire v stroj za ploskovno brušenje. Dobri pa jih je, poleg tega, da je vzdrževal stroj in menjal brusilni papir, pobiral iz stroja in zlagal. Delo je bilo lahko, dokler so bili okenski okviri lahki, ko pa sva dobila na brušenje več sto kot svinec težkih okvirov, so me roke pošteno bolele, tako da sem si globoko oddahnil, ko je kazalec na veliki tovarniški uri pokazal drugo uro.

Drugi dan je čas hitreje minil, ker sem se delu privadila. Enoličnost dela je večkrat prekinil rezek žvižg in glas izza druge strani velikega

prostora. Bilo je naporno vzdržati teh šestnajst ur dela, in zjutraj sem bil kar vesel, da dežuje, kajti sicer bi moral s tovariši iti v hribe, na kar me je vezala obljuba. Zadnji dan, v ponedeljek, sva se z Dobrim poslovila kot dobra prijatelja.

Mislil, da sem s te prakse odnesel precej izkušenj, kajti delo v proizvodnji je monotono in utrujajoče, včasih tudi težko, poleg tega pa mnogo delavcev, ki težijo za boljšim zaslužkom, dela tudi po šestnajst ur na dan.

Boštjan Kekec,
dijak 3. razreda

Naša konferenca

Konec januarja smo imeli mladi svojo konferenco. O čem smo govorili in razmišljali piše članek na šesti strani. Sam bi želel s svojimi besedami opisati tisti neformalni del konference mladincev, ki se je odvijal po njej. Res, da je prvi del ob prisotnosti številnih gostov od glavnega direktorja in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij podjetja, bil kar se da pomemben in da so besede govornikov bile dobronamerne in spodbujajoče za nas mlade, zato smo tudi z zanimanjem sledili, vendar je po konferenci in po izredno

dobrem kosilu (bilo je zelo okusno, za kar se seveda moramo zahvaliti kuharici) vse potekalo tako kot si mi mladi samo želimo lahko.

Vsi smo namreč nestrpno pričakovali ples. Zanj je poskrbel Ansambel Metoda Praprotnika, ki je s svojo glasbo zadovoljil starejše, pa tudi bolj mlade mladince. Vsak je lahko dobil v njihovem programu kakšno melodijo, ki mu je prav posebno ugajala, kajti izvajali so narodno in zabavno glasbo. Razpoloženje je bilo izredno dobro, le malo preveč toplote je bilo v prostoru, kjer smo plesali. Veliko toplote so dajale tudi mladinke, s katerimi smo plesali; če si le s pogledom preletel nasmejane obraze, ti je bilo toplo pri srcu. Po vsakem končanem plesu smo se odžejali s sadnimi sokovi, deitom ali radensko. Tudi to je bila lepa odlika mladink in mladincev, da niso pili alkoholnih pijač. Če takole pogledaš druge mladinske plesne okoličnice, ugotoviš, da mladinci vse preveč pijejo alkohol. Ker nisem pristaš alkohola, mi bo to srečanje mladih v Jelovici ostalo dolgo časa v spominu in si želim, da bi tako lepih srečanj z mladimi bilo čim več.

Rudi Frelih —
obrat Gorenja vas

Letovanja lani

Sezona letovanj v letu 1976 je za nami, zato si na kratko pogledimo, kako uspešna ali neuspešna je bila.

V letu 1976 je letovalo 338 članov kolektiva in 427 njihovih svojcev, otrok in žena. Poleg teh je v našem aranžmaju letovalo še 76 delavcev, članov OZD-aS, skupno torej 841 ljudi.

Kakor vsako leto, smo tudi v letošnjem letu organizirali letovanje delavcev iz zdravstvenih razlogov. Skupno je bilo v letošnjem letu poslanih na zdravstveno letovanje 52 delavcev.

Največje število ljudi je letovalo v našem ali svojem aranžmaju v času kolektivnega dopusta. V tem času smo

poskušali organizirati čimveč dodatnih kapacitet. To nam je sicer v veliki meri uspelo, žal pa še vedno nismo mogli ugoditi vsem željam, zato je tudi število delavcev nekoliko manjše kot v letu 1975.

Za sezono 1977, ki je že skoraj pred nami, bomo poskušali ustreči še večjemu številu želja in letovanje organizirati bolje kot v letu 1976.

V. Z.

Morda ne veste ...

Vse občane, ki imajo pravo do preživetja, opozarjamo na novost novem zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih.

Preživetje je prispevek za preživljanje otrok, ki ga mora plačevati tisti roditelj, ki ne živi z otrokom skupaj. To so predvsem očetje nezakonskih otrok ali pa razvezani starši. Preživetje pa so dolžni plačevati tudi sinovi in hčere za svoje ostarele starše, če le-ti nimajo dovolj sredstev za preživljanje.

S 1. 1. 1977 začne veljati novi zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki prinaša v 132 členu pomembno novost. Določa, da se bodo vse sodno določene preživetne povzile za toliko odstotkov, kot bo uradno ugotovljeno povečanje življenjskih stroškov. Odločbo o novo ugotovljeni višini preživetja bo izdal pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva pa uradni dolžnosti.

Zato pozivamo vse upravičence na področju občine Škofja Loka, da se javijo pri

strokovni službi Občinske skupnosti socialnega skrbstva Škofja Loka, Spodnji trg 40. S seboj naj prinesejo vso dokumentacijo, ki jo imajo v

zvezi s plačevanjem preživetja.

Upravičenci, ki imajo stalno bivališče v drugi občini, lahko uredijo preživetje na pristojnem centru za socialno delo oziroma pri strokovni službi skupnosti socialnega skrbstva svoje občine.

Zahvala

Ob smrti mojega moža, vašega nekdanjega sodelavca, se vam iskreno zahvaljujem za prekrasna venca, za izraženo sožalje in za tolikšno spremstvo na pogrebu.

Vašemu podjetju je bilo izredno predan tudi tedaj, ko je bil že upokojen. Vesel je bil najmanjše pozornosti, ki ste jo mu izkazali.

Če je kdaj žalil kakega člana vašega kolektiva, se je to zgodilo le v trenutkih, ko se v svoji težki bolezni ni zavedal vseh dejanj. Prosim, da mu to oprostite.

V vašem spominu ga ohranite kot človeka, ki je želel sodelavcem le dobro in se tudi veselil doseženih uspehov.

Še enkrat najlepša hvala za vso pozornost!

Minka Bizjak

Sodelovanje izven regije

Bled — Članice sestavljene organizacije združenega dela GLG nenehno utrjujejo notranje medsebojne odnose in sicer s posebnimi sporazumi, skladno s sporazumom o združevanju leta 1974. Razvoj odnosov in zakon o družnem delu narekujejo nova izhodišča ter nove skupne cilje. Zato pripravljajo prilagojeni in dopolnjeni samoupravni sporazum in samoupravni sporazum o temeljnih plana za obdobje 1976 do 1980.

stvo Ljubljana in Gozdno gospodarstvo Tolmin za letno oskrbovanje tovarne celuloze s 14.000 kubičnimi metri lesa za celulozo iglavcev iz gozdne proizvodnje.

Ugotavljajo pa, da je uresničitev samoupravnega sporazuma odvisna tudi od cen in od ustrezno oblikovanih dohodkovnih odnosov. Te odnose bodo podpisniki uravnavali v smislu določil samoupravnega sporazuma o temeljnih plana, ki so sprejeta v Sloveniji in po posebnih

kovino iz blejskega in kranjskega območja. Ob začetnih razgovorih so predstavniki delovnih organizacij želeli širše sodelovanje. Predvsem bi tudi tovarna pohištva Radomlje delno pokrivala potrebe proizvodnje pohištva tovarne Alpes. Alpes pa bo tudi del količine decimiranega lesa iz svoje proizvodnje dobavljal

Radomljam, ker so določene kvalitete in dimenzije prav posebno primerne za tisto proizvodnjo. Razširjeno sodelovanje bi zajelo tudi tehnične izmenjave in bi dopolnjevalo asortiman pohištva.

S povečano aktivnostjo vseh v sestavljeni organizaciji združenega delagorenjskega gozdnega in lesnega go-

spodarstva pa se odpirajo še nove možnosti širšega povezovanja. Pri tem pa ostaja odprto vprašanje povezave proizvodnje s prodajnimi mrežami in drugimi organizacijami v Sloveniji in v Jugoslaviji. Za uspešno proizvodnjo in pravilno poslovno usmerjenost je treba to vrzel čimprej zapolniti.

Obveščanje gozdarjev in lesarjev

Bled — Na nedavnem sestanku so se uredniki glasil delovnih organizacij združenih v sestavljeno organizacijo združenega dela gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva dogovorili za bolj temeljito, vsestransko in kvalitetno informiranje delavcev, ki so zaposleni v delovnih organizacijah.

Ko so spremljali vsebinsko zasnovano glasilo GLG, ki je prvič izšlo pred leti in katerega osnovni namen je obveščati delavce o delovanju kolegijskega poslovnega organa in o vseh dogodkih, ki so nujno pomembni za vse članice sestavljene organizacije, so poudarili, da bi morali vso skrb posvetiti prav informiranju delavcev, njihovim problemom, željam in interesom. Informacije bodo morale biti kvalitetne, izhajati za iz vseh sredin, zanimive in privlačne. Glasilo naj bi prinašalo novice o pomembnih dosežkih, o problemih in o uspehih medsebojnega povezovanja in sodelovanja, več o sodelovanju izven regije, obveščati pa bi moralo tudi v aktualnih družbenopolitičnih dogodkih in o dejavnosti družbenopolitičnih organizacij v sestavljeni organizaciji združenega dela.

Več pozornosti naj bi letos posvetili obveščanju delavcev o novem zakonu o združenem vprašanju, temeljito obrav-

delu ter iz njega izhajajočih novih družbenoekonomskih navali probleme, ki zavirajo hitrejši napredek in hromijo čvrstost sestavljene organizacije združenega dela. V treh, štirih številkah letošnjega leta naj bi našel svoj prostor

tudi občasni humor, novosti in zanimivosti iz drugih sestavljenih organizacij izven regije. Vsekakor pa mora vsebinska zasnova slediti nenehni aktualnosti in dati besedo delavcem ter njihovim željam, interesom in potrebam.

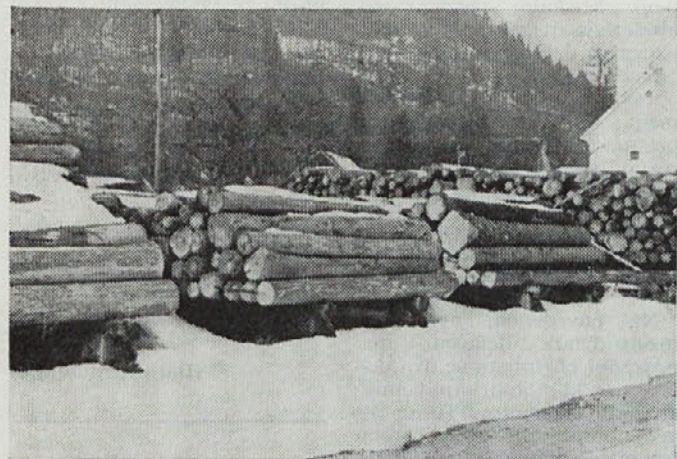
Tehnični muzej Slovenije

Bled — Velika, najlepša dvorana v Tehničnem muzeju Slovenije v Bistri pri Ljubljani je namenjena lesnemu oddelku za prikaz lesne predelave. Vendar pa je žal še vedno prazna in ta praznina prav neprijetno učinkuje na obiskovalca. Muzej je sicer tako skrbno, strokovno in slikovito urejen, da ga je vredno videti in pogledati in je eden izmed naših zgodovinsko kulturnih biserov. Oddelke žagarstva je na novo urejen, zanimiv in poučen z razstavljenimi žagami, panoji in maketami pritegne strokovnjaka in nestrokovnjaka, ki črpata znanje iz zgodovine in iz nakazane prihodnosti. Tudi gozdni in lovski del muzeja je slikovito opremljen in izoblikovan, tako, da vzbuja zanimanje mladine in odraslih. Muzej je za res ogleda vreden!

Zakaj pa je dvorana lesne predelave tako prazna in sicer prav pri tako visoki ravni naše lesne predelave? Prav zato, ker posamezni navdu-

šenci in strokovnjaki, ki jih občutek odgovornosti pred družbo sili v delo, da bi muzeju dali čimveč, le ne zmorejo vsega sami. Največ pa je seveda takih, ki bi mogli in znali sodelovati, pa ne kažejo pripravljenosti za najmanjše prizadevanje in pomoč pri delu.

Ob premagovanju težav je vodstvo Tehničnega muzeja predvidelo v planu 1977 sodelovanje skupaj z nekaterimi proizvodnimi sodelavci iz naše stroke tudi ureditev zbirke lesne predelave. Upamo torej, da bomo v letu dni lahko s ponosom obiskali tudi ta del muzeja. Za ureditev muzeja pa je potrebno zbrati precej gradiva, pismenega, risarskega, izdelkov in idej za postavitev vernih dokazov naših lesarskih prizadevanj v minulosti in v sedanjosti. Muzejske zbirke naj bi imele iz svetovnih meril takšen pomen: prikaz preteklosti v 60 odstotkih, poučnost v 30 odstotkih in prihodnost v 10 odstotkih.

Med ostalimi cilji združevanja bodo posebno skrb posvetili samoupravnemu in poslovnemu združevanju ter utrjevanju odnosov z drugimi regijami in območji. Za uresničitev teh ciljev je sestavljena organizacija združenega dela GLG že sklenila sporazum o pooblastilu Aera, tovarne celuloze Medvode, z organizacijami gozdarstva drugih območij in sicer za zagotavljanje lesne surovine. Decembra minulega leta so sprejeli sporazum Združeno kmetijsko gozdarsko podjetje Kočevje, Gozdno gospodar-

dogovorih med podpisniki tega samoupravnega sporazuma.

Tudi določila o zagotavljanju gradnje gozdnih cest so upoštevana v sporazumu in pa seveda obveznosti uresničevanja etata in obveznost prevzemanja dogovorjenih morebitnih večjih količin, ki bi jih nudila gozdna gospodarstva.

Zelo pomemben pa je tudi sporazum, ki je v pripravi o sodelovanju s tovarno pohištva Radomlje in o oskrbovanju te tovarne s surovino — les listavcev — predvsem bu-

Tomaž Peternel

Ogled proizvodnje in montaže hiš na Švedskem

Plan investicij za leto 1977 predvideva večja vlaganja na področju izdelave montažnih hiš. Tako se bo v tem letu zgradila proizvodna hala, v naslednjem letu pa nabavila vsa potrebna strojna oprema. Za projektiranje sodobnejših tehnoloških postopkov in za lažje odločitve nabave strojne opreme, je bil organiziran ogled take proizvodnje na Švedskem. Videli smo dva povsem različna načina proizvodnje ter montaže, in sicer:

**OGLED TOVARNE
LE HUS:**

Tovarna je grajena na novem kompleksu in obratuje

cca 1 1/2 leto. Sestoji se iz sledečih oddelkov:

1. Upravno poslopje
2. Skladišča pokrita za suh les z vgrajeno eno klasično montažno sušilnico
3. Oddelke za skobljanje
4. Oddelke za izdelavo podnih konstrukcij
5. Oddelke za izdelavo zunanjih stenskih elementov
6. Oddelke za izdelavo notranjih sten
7. Oddelke za izdelavo strešnih nosilcev
8. Skladišče gotovih stenskih panelov, strešnih elementov in ostalega
9. Skladišče vseh materialov, ki se dobavijo od drugih proizvajalcev in ugrajuje-

jo v elemente in sestave montažnih hiš

10. Oddelke za montažo sanitarnega vozla z vsem pripadajočim.

Upravno poslopje

Postavljeno je na levi strani ob vhodu. Grajeno je iz montažnih elementov. Velikost poslopja ocenjeno 8,30 × 20 m v dveh etažah. Koristna površina istega je 332 kv. metra. Je oddaljeno cca 50 — 60 m od proizvodnih obratov.

Skladišča pokrita za žagan les

Žagan les iglavcev se dobavlja suh, zložen v pakete. Vsi paketi lesa so prekriti s polietilensko folijo. Dobava lesa je organizirana kontinuirano s kamioni. Ves les se s pomočjo viličarja vskladišči pod nadstrešnico. Velikost nadstrešnice je ocenjena na cca 10 × 150 = 1.500 m². Vi-

šina nadstrešnice, koristna je najmanj 6 m.

Sušenje žaganega lesa vršijo po klasičnem postopku v dvotirni dvozložajni sušilnici. Minimalne količine lesa pa uporabljajo impregniranega preko celega preseka po postopku »Rüping«. Za tak način impregnacije se uporabljajo sestavljene soli Cr, Cu in Br raztopine v vodi. Te soli imajo naziv Volmanit CB, pri nas pa jih proizvaja »Silvaprodukt« Ljubljana po patentiranem postopku za-hodnonemške firme Wolman. Impregniranje pa se vrši s pomočjo pritiska in vakuumu v avtoklavih. V bistvu impregnacije sami ne vršijo, pač pa kupujejo že impregniran les.

Oddelke za skobljanje lesa

Oddelke je opremljen z dvema osnovnima strojema, to je cepilno tračno žago in skobeljno profilnim strojem.

Cepilna tračna žaga CANALI

Skobeljno profilni stroj WACO

Transportna oprema AL-MAB

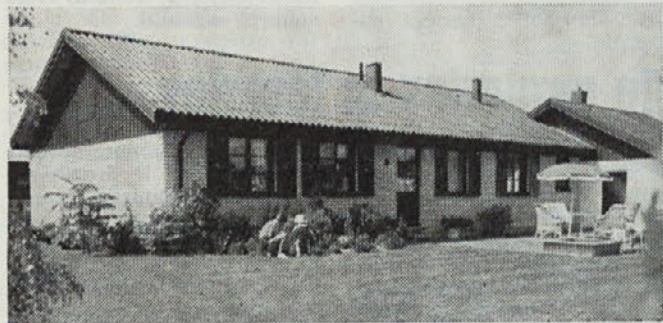
Poudariti je treba, da so stroji med seboj povezani s transportnimi elementi: vzdolžnimi, prečnimi, valjčnimi, tračnimi, razkladalnimi in zlagalnimi napravami. Tehnologija je postavljena tako, da je možno delati v naslednjih kombinacijah:

1. Cepljenje na cepilni tračni žagi
 2. Cepljenje in skobljanje
 3. Skobljanje
- Trenutna letna kapaciteta je 29.000 m³/leto
Možna kapaciteta pri polni obremenitvi 34.000 m³/leto
Delovni pomiki na skobeljno profilnem stroju so od 90 do 105 m/min
Zaposlenih delavcev 4
Dovoz in odvoz paketov lesa s čelnim viličarjem (Nadaljevanje na 10. strani)

Ogled proizvodnje in montaže hiš na Švedskem

(Nadaljevanje z 9. strani)

Pri skobljanju je zanimivo, da je stroj opremljen z normalnimi skobeljno profilnimi vreteni, brez čistilnih in daje kljub temu pri zgoraj navedenih hitrostih kvaliteto površino obdelavc.

Gotova stanovanjska hiša — značilnosti: obložena z opeko, brez podkletitve, naklon strehe 45°

Zanimiv podatek je mogoče tudi to, da je izmenska kapaciteta stroja pri obdelavi letov s presekom 15 mm x 65 mm in delovnim pomikom 105 m/min, ter izdelavi po 2 letve istočasno kapaciteta stroja v 480' naslednja 98.280 m³, v 420' naslednja 85.995 m³.

Predstavniki LB HUS tovarne je navedel ta podatek kot interesanten. Letna kapaciteta pri tem profilu in pri delu v eni izmeni bi bila 24.570 m³. Zgornji podatki nam zadosti iluzorno prikažejo kapaciteto takega obrata in njegovo mehaniziranost.

Oddelek za izdelavo podne konstrukcije

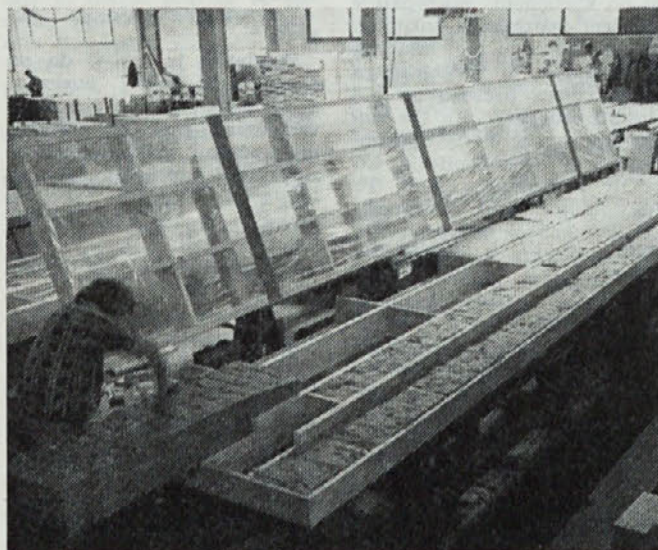
V oddelku podnih konstrukcij je tehnologija urejena tako da dobivajo od drugega proizvajalca že suh dolžinski spojen in poskobljan les na 195 x 45 mm. Dolžina spojenega lesa pa je 7,80 m. Tako spojeni in poskobljeni les se pripelje v paketu na razkladalno napravo, ob kateri stoji delavec, katerega naloga je, da ugotavlja ravnost lesa. V kolikor je kriv, istega izloči iz glavne linije. Les ustrezne kvalitete potuje po vzdolžnem transporterju in gre na

prečnega. Na prečnem so dodane žage, ki izdelajo kotne izreze na dolgih lamelah. Pripravljene lamele pridejo po vzdolžnem transporterju do linije za sestavljanje. Elementi, ki so bili krivi, se na čelni krožni žagi narežejo na

ustrezne dolžine prečk. Tako pripravljeni elementi se vložijo na linijo za sestavljanje. Linija je opremljena s pnevmatskimi pištolami za vponkanje. Zatem potuje zbit okvir na drugo pozicijo, tu je nameščena rola s polietilensko folijo in pištolo za vponkanje. Na tretjem delovnem mestu vstavi tervol, debelina tervola v podni konstrukciji je 195 mm. Ta je obložena z iverno ploščo z zgornje strani. Obloka se pritruje na četrtem delovnem mestu. Od tu pa se gotov element transportira z mostovnim žerjavom v skladišče. Ti elementi se vskladiščijo po principu blok sistema.

Zasedenost linije trenutno je 60 %. Letna kapaciteta trenutna 12.000 hiš. Končna planirana 20.000 hiš. Dnevna kapaciteta linije je 432 elem. ali 48 hiš. Končna dnevna kapaciteta 720 elem. ali 80 hiš.

Zanimivo je, da izdelujejo na liniji samo en tip podnih elementov in iz teh po potrebi izdelajo polovične elemente. Polovični elementi pridejo v poštev pri sanitarnem vozlu. Pri vseh tipih hiš nastopajo samo zgoraj navedeni elementi.

Podne plošče

Oddelek za izdelavo zunanjih stenskih panelov

Kakor za ostalo, tako tudi tu velja isto, da se ves les skoblja v lastnem oddelku za skobljanje. Pakete ustreznega skobljanega lesa se pripeljejo do čelnih tračnih žag, kjer se isti narezuje na ustrezne dolžine.

Narezani elementi se na posebnih mizah zlagajo v okvirje stenskih elementov s pomočjo pnevmatskih pištol. Zatem se dodaja z zunanje strani iverna plošča, ki je predimpregnirana s kartonskimi smolami (osvabod plošče). Zatem se ista obloži z zunanjo leseno oblogo. Pribijanje se vrši s pomočjo pnevmatskih pištol. V kolikor pa z zunanje strani nima lesene obloge, se isto obzida na gradbišču s fasadno opeko. Ko je zunanja stran obdelana, se jo obrne na drugo stran s pomočjo dvigala, ki se nahaja iznad montažne mize. Ko je stena obrnjena, sledi vstavljanje tervol plošč med konstrukcijske elemente okvirja. Tervol se vlaga ročno in je 120 mm. Ko je tervol vložen, se vložijo tudi potrebne cevi za instalacije. Zatem pa se ista obloži z gips ploščami debeline 12 mm. Te se prisponkajo na konstrukcijo s pomočjo pnevmatskih pištol. Okna in vrata se vgradijo takoj v panele.

Kapaciteta oddelka za zunanje stene je enaka, to se pravi sedaj 12.000 hiš, kasneje planiramo na 20.000 hiš.

Pri tem je potrebno poudariti, da delajo na principu velikostenske proizvodnje. Skladiščenje je v skladišču in odprema kamionska.

Oddelek za izdelavo notranjih sten

Za izdelavo notranjih predelnih sten je ločen oddelek. Te se izdelujejo v panelih dimenzije 1200 x 2500 mm. Debelina predelnih sten je 80 milimetrov.

Predelne stene so obložene obojestransko z gips ploščami debeline 12 mm. Konstrukcijski elementi so 56 x 45 mm. Skupna debelina notranjih predelnih sten je 80 mm.

Elementi notranjih sten se sestavljajo na avtomatizirani liniji. Ta je opremljena z vakuumskim dvigalom, s pomočjo le-tega polagamo gips ploščo na linijo. Elemente okvirja pa vlaga v pripravljeno šablono delavec ročno. Sponkanje okvirjev je avtomatsko s pnevmatskimi pištolami. Sestavljeni okvir se s pomočjo naprave prenese na gips ploščo in potuje v naslednji del linije. Tu se doda s pomočjo vakuumskega dvigala še druga gips plošča in sponka na okvir avtomatsko s pnevmatskimi pištolami in sponkami. Tako sestavljen element notranje stene se odvzame z linije s pomočjo vakuumskega dvigala in odloži v zložaj.

Kapaciteta je trenutno 12.000 hiš/leto. Konačna kapaciteta pa je predvidena na 20.000 hiš/leto. Linijo za sestavljanje posluhuje 1 delavec.

Oddelek za izdelavo strešnih nosilcev

Les za strešne nosilce dobijo že narezan na ustrezno dimenzijo, tako da v tem oddelku opravijo le krojenje na ustrezne dolžine in naklone.

Pri strešnih nosilcih uporabljajo »GANG NAIL« sistem. Prednost tega sistema je v tem, da so elementi med seboj topo spojeni s kovinskimi ploščami, istočasno pa se prihrani nekaj lesa, ker se elementi med seboj ne preklapljajo. Sestavljanje opravljajo na zato prirejeni mizi. Delo poteka tako, da delavca priložita elemente v šablono. Zatem en delavec vstavi spojne plošče na utrjena mesta, drugi pa vzame stikalni element in gre z njim od enega do drugega spoja toliko časa, dokler niso vsi spoji sestavljeni. Stikalni element je obešen na dvigalu, s pomočjo istega ga delavec transportira od spoja do spoja. Ko delo opravi, odloži stikalni element na zato predvideno mesto. Z dvigalom pa dvigne sestavljeni nosilec in ga pretransportira do odlagalnega mesta. V tem času pa delavec vzame elemente in jih polaga v šablono. Postopek dela se zatem ponavlja.

Na navedenem delovnem mestu delata 2 delavca. V neposredni bližini sta še dva delavca za kompletiranje čelnih strešnih elementov. Tu se izvede obijanje s profiliranim lesom s pomočjo pnevmatskih zračnih pištol. Zatem sledi vstavljanje izolacijskega materiala, prekrivanje istega s polietilenom in obloga 3 notranje strani z gips ploščo. Tudi ta plošča je prisponkirana na strešni nosilec. V tem oddelku se sestavlja tudi element, ki pride v poštev pri hišah s podstrešnimi sobami.

Vsi elementi, ki imajo odprtine za okna, se z istimi opremijo že v tovarni. Tako izdelani nosilec in čelne stene se vskladiščijo v skladiščih gotovih izdelkov in od tu transportirajo na gradbišče.

Kapaciteta oddelka je bazirana na 12.000 hiš/leto, končna kapaciteta pa je predvidena na 20.000 hiš/leto.

Skladišče gotovih stenskih elementov in strešnih nosilcev

Skladišče gotovih panelov notranjih sten, zunanjih sten, podnih in stropnih konstrukcij, kakor tudi žeblianih strešnih nosilcev je urejeno tako, da se posamezni izdelani elementi skladiščijo po blok sistemu. Vsi drobnejši, manjši elementi, ki pripadajo, pa se vskladiščijo v istem prostoru in sicer v kontinuirane konzolne regale. V skladišču gotovih proizvodov uporabljajo vsesmerno gibajoče viličarje (4 wege staplerje) čelne viličarje in mostovna dvigala. Ta služijo predvsem pri nakladanju kamionov.

Po mojem opazovanju se v samem skladišču nahaja zelo malo skladiščenih elementov za montažne hiše.

(Dalje prihodnjič)

Zimska Lesariada

Tudi letos bo republiški odbor iSndikata delavcev lesne industrije in gozdarstva Slovenije pripravil zimsko lesariado ali pravilneje rečeno — zimske športne igre gozdarjev lesarjev in lovcev. Tekmovanje bo 11. in 12. marca na Kobli nad Bohinjsko Bistrico, to je na lani odprtem novemu smučišču, ki je že dobil sloves izredno privlačnega in lepo urejenega smučarskega središča. Tekmovanje bo obsegalo veleslalom za ženske in moške, tek za moške — 10 km in tek za ženske — 5 km. Vsa tekmovanja se bodo štela ekipno in posamezno. Ker pa je zima zadnja leta izredno muhasta so seveda pripravljene tudi rezervne proge oziroma smučišča. Za tekače bo to Pokljuka (tam ima sneg mlade) kot pravijo domačini in ga do takrat ne bo pobralo) za veleslalomiste pa bo tekma v primeru pomanjkanja snega na Soriški planini (tudi tam ni strahu za sneg). Da bo vse potekalo kot je treba je sindikat že zadalžil vse, ki naj za to poskrbe, treba pa je dodati, da je porok za to tudi vrsta zna-

nih družbeno političnih delavcev in gospodarstvenikov, ki so v častnem predsedstvu.

V Jelovici bo seveda za Lesariado izbirno tekmovanje, o katerem boste pravočasno obveščeni. Ker ima smučanje iz leta v leto več pristašev je pričakovati, da se bo tovarniškega prvenstva udeležilo precej tekmovalcev — smučarjev iz vseh obratov. Zato bo vsekakor boj za uvrstitev v reprezentanco precej zagrizen.

u. r.

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija Škofja Loka

Ureja: odbor za obveščanje organizacije združene dela: Zihel Franc, Zupan Anton, Drnovšek Marjan, Kosem Malči, Kustec Lidija, Zabkar Jože, Pečenko Vera, Žakelj Valerija
Odgovorni urednik: Pavlin Franc